Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 22 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Sausio-January 27, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Kriokas

Akademinė Laisvė.
"Žiopliai" ar Diplomatai?
Žmonės Laukia, o Jie Peša-
Tiesa ant Galvos. [si.
Pasimatysime.
Rašo A. BIMBA

Net šeši Washingtono valstijos universiteto profesoriai smarkiai nubausti už tai, kad jie tikėjo tiesa ir laisve. Trys išmesti laukan, o trys padėti dviems metams "ant išbandymo." Jie turės išsižadėti savo idėjų ir kietai užsičiaupti, arba ir jie išvažiuos laukan į bedarbių ėiles.

Kas nors įskundė, kad šitie mokyti žmonės savo galvose nešiojasi komunistines idėjas. Tai skaitoma baisiausiu nusidėjimu.

★ ★ ★

Ne tik šiame universitete, bet visose Amerikos mokyklose skaitoma sunkiausiu prasižengimu mokytojui bei profesoriui galvoti, kad gal būtų galima be kapitalizmo apseiti, kad gal socializmas yra geresnė socialinė santvarka.

Kas šneka apie akademinę laisvę Amerikoje, tas nieko nenusimano apie mūsu mokyklas.

★ ★ ★

Vienas redaktorius per ašaras pasakoja, kad komunistai ir vėl skaudžiai sukirto mūsų diplomatus. Jis sako:

"Kol Jungtinės Valstybės ir Didžioji Britanija dėjo visas pastangas užgesinti 'Berlyno krizės' liepsną, komunistų ginkluotos jėgos be paliovos veržėsi į Kinijos gilumą, Kinijos tautinė vyriausybė griūva; komunistai savo tikslą beveik pasiekė."

Jam ir liūdna ir pikta. Jo supratimu, mūsų diplomatai pasirodė didžiausiais žiopliais.

Štaip gražiai apmovę mūsų ir Anglijos diplomatus, dabar, sako, komunistai, ypatingai Maskva, visur gieda apie taikos išlaikymą.

★ ★ ★

Aš pilnai sutinku, kad mūsų diplomatai padarė baisią klaidą, bet, žinoma, ne tą, kurią menševikų "profesorius" jiems primeta. Jie padarė klaidą, kad jie Kinijos Čiango fašistinei klikai sušėrė penkis bilijonus dolerių, užkūrė civilinį karą ir padidino Kinijoje liaudies vargą.

★ ★ ★

Mūsų Kongresas jau posėdžiauja. Žmonės laukia iš jo veiklos. Žmonės nori matyti tuos prižadus, kuriuos demokratai sudėjo laike rinkimų.

Demokratai žadėjo tuojau panaikinti Neamerikinės Veiklos Komitetą, bet dabar apie tai nė nebekalba. Jie žadėjo tuojau atšaukti Taft-Hartley įstatymą ir sugrąžinti Wagner Aktą, bet dabar jau planuoja gerokai palaukti, kad visos pusės "atšaltų" ir susitaikytų dėl Wagner Akto pataisymo.

O su Civilinių Teisių Programa reikėsią dar labai rimtai apsigalvoti, kad prisitaikius prie pietinių valstijų reakcijonierių. Trumanas nori susitaikyti su savo kolegomis iš pietų.

★ ★ ★

Per visą laiką buvo pranešama tiesiai iš Berlyno, kad didelėmis masėmis žmonės bėga ir bėga iš rytinės zonos į vakarines zonas. Bet dabar staiga ateina pranešimas, kad iš anglų ir amerikiečių zonų daugiau kaip pusantro šimto tūkstančių darbininkų kasdien eina į darbus rytinėje zonoje.

Ten darbų pilna, o čia darbų nesiranda.

Taigi, kai komercinė spauda pranešinėjo, kad vokiečiai rytinės zonos bijo, kaip velnias kryžiaus, ji turėjo teisybę pastačius ant galvos.

(Tąsa 5-me pusl.)

MARCANTONIO REIKALAUJA IŠTIRTI PONIŠKŲ DŽIURIŲ PARINKIMĄ

Toks Džiūrių Sudarymas Laužo Jungtinių Valstijų Konstituciją

Kvočiama Būsimieji Džiūrimenai Komunistų Teismui

Washington. — Darbietis kongresmanas Vito Marcantonio įnešė reikalavimą, kad Jungtinių Valstijų Kongresas ištirtų, kaip dirbtiniai yra parenkamos poniškos džiurės federaliams teismams New Yorko apskrityje. Tokia džiurė įkaltino ir 12 Komunistų Partijos vadų neva už sąmokslą "nuversti Amerikos valdžią jėga ir prievarta."

— Toks supuvęs džiurių parinkimas laužo Jungtinių Valstijų Konstitucijos Skyrių III, — pareiškė kongr. Marcantonio. — Džiurės turi būti bepusiškai ir teisingai renkamos iš žmonių, gyvenančių toj srityj, kur įvyksta teismas.

Marcantonio priminė, jog pats poniškų džiurių meistras New Yorko apskrityje, federalis teisėjas Knox, praeitą savaitę kalbėdamas advokatų sąjungai Uniontown mieste, Pennsylvanijoj, prisipažino, kad New Yorke federalės džiurės tyčia parenkamos iš kelių šimtų fabrikantų, žymių biznierių ir profesionalų.

New York. — Po keleto dienų pertraukos, vėl atsidar teismas prieš 12 komunistų vadų. Teisiamųjų advokatai privalomai pašaukė (subopenomis) kvosti 125 asmenis, iš kurių teismas planavo parinkti džiurę prieš komunistus.

Advokatai nurodo, jog nuo tokių džiurių buvo atšalinami darbininkai, neturtingi rendauninkai, negrai, žydai ir bedarbiai.

Valdinė Izraelio Partija Laimi Seimo Rinkimus

Tel Aviv, Izraelis. —Antradienį įvyko Izraelio steigiamojo seimo rinkimai. Pagal iš dalies suskaitytus balsus, valdinė Darbo Partija gavo virš 35 nuošimčių balsų, arba daugiau negu bet kuri kita pavienė partija. Už Jungtinę Darbininkų Partiją esą paduota apie 15 nuošimčių balsų.

Balsavimuose dalyvavo 21 partija. Buvo renkama 120 seimo narių, o kandidatų išstatyta net 1,200.

Pranešama, kad tik apie penktadienį bus pilnai suskaityti balsai.

Lėkdina Maistą Užsnigtiem Indijonam ir Gyvuliam

Washington. — Prezidentas Trumanas paskyrė $100,000 pagalbiniam maistui tūkstančiams indijonų ir dviem milionam galvijų ir avių, kurie apsnigti indijonų rezervacijose ir ganyklose vakarinėse valstijose — Oregon, Nevada, Washington ir kitose.

17 didelių armijos transporto lėktuvų gabena maistą tiem alkaniem žmonėm ir gyvuliam.

Naciai Mokėjo Riebią Algą Amerikinei Propagandistei

Washington. — Eina teismas prieš amerikonę mokytoją Mildredą E. Gillars (Axis Sally). Ji teisiama kaip išdavikė dėl to, jog karo metu per Berlyno radiją skleidė nacių propagandą prieš Ameriką, Angliją, Sovietus ir kitus talkininkus.

Naciai mokėjo jai 2,000 iki 3,000 markių algos per mėnesį, tai daugiau, negu bet kuriam kitam hitleriniam radijo propagandistui.

ORAS.—Lietus, nešalta.

Paliuosuotas Nacių Vadas Franz von Papen

Berlin. — Vokiečių nunacinimo teismas vakarinėje Vokietijoje pakeitė pirmesnį sprendimą žymiam nacių diplomatui Franzui von Papenui ir paleido jį iš kalėjimo. Pradiniai von Papenas buvo nuteistas 8 metus kalėti sunkiųjų darbų koncentracijos stovykloje.

6 Rytų Europos Kraštai Padės Vieni Kitiems

Maskva. — Šeši rytinės Europos kraštai paskelbė, kad jie sudarė tarpsavinės paramos tarybą vieni kitiems. Tie kraštai yra Sovietų Sąjunga, Čechoslovakija, Vengrija, Rumunija, Lenkija ir Bulgarija.

Jie apsikeis ekonominiais-ūkiniais patyrimais, duos vieni kitiem techninės pagalbos, rems vieni kitus maistu, mašinomis, žaliosiomis medžiagomis, darbo įrankiais ir kt.

Prie tos šešių valstybių tarybos galės prisidėti ir kiti europiniai kraštai, kurie sutiks su pamatiniais jos dėsniais.

Demokratų Vadai Tyli Prieš Filibusterį

Washington. — Buvo įnešta, kad paprasta Senato dauguma galėtų sustabdyti "filibusterį", tai yra, tuščias begalines šnekas, kuriomis keletas senatorių užmušdavo bet kokį nepatinkamą jiem sumanymą. Šį sumanymą atmetė senato teisių komiteto dauguma.

Demokratas senatorius Claude Pepper tad pasiūlė, kad du trečdaliai Senato balsų galėtų bile kada sustabdyt filibusterį. Demokratų vadai šaltai žiūri ir į šį siūlymą.

Tuo tarpu kukluksiniai senatoriai iš pietinių valstijų buriasi filibusteriu nustelbti siūlymą dėl pilietinių teisių negrams tose valstijose.

Valdžia Urmu Krauna Medžiagas Į Karinius Sandėlius

Washington. — Valdžia supirkinėja ir krauna į sandėlius reikalingas karui medžiagas, nepaisant, kad tų medžiagų stokuoja kasdieniniams žmonių reikalams, pareiškė Donaldas F. Carpenter'is, valdinės ginklų komisijos pirmininkas.

Karinėms atsargoms yra kraunama plienas, guma (robas), varis, cinas, švinas, manganas, chromas ir apie 100 kitų strateginių medžiagų.

Per 6 paskutinius mėnesius valdžia supirko ir į sandėlius sudėjo už bilioną, 446 milionus dolerių karinių medžiagų, o per sekamą pusmetį bus sukrauta dar už 2 bilionus, 247 milionus dolerių tų medžiagų.

Tuo tarpu automobilių fabrikai ir kitos pramonės skundžiasi, kad jų darbai stapčioja dėl plieno ir kitų metalų trūkumo.

SOVIETŲ ATSTOVAS SAKĖ, JOG AMERIKOS PASIŪLYMAS TARNAUJA HOLANDAMS

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba pradėjo svarstyti Amerikos siūlymą dėl Indonezijos. Amerika sako, turėtų būti palaipsniui atsteigiama indonezų respublikos valdžia, tam tikrose ribose, o nuo 1950 pusmečio privalo būti paskelbta visos Indonezijos laisvė.

Sovietų delegatas Jakovas Malikas kritikavo Amerikos pasiūlymą; nurodė, jog šis pasiūlymas nereikalavo, kad holandai pasitrauktų atgal iki senųjų pozicijų, iš kurių pradėjo pastarąjį ofensyvą prieš indonezus pernai gruodžio 18 d.

Malikas sakė, Amerika delsia; jinai, girdi, nori duoti holandams laiką sustiprėti, taip kad jie galėtų nusakyt, kokia bus valdžia, kuomet Indonezija taps paskelbta nepriklausoma.

Holandija darbuojasi, kad būsimoji "laisva" indonezų respublika pasiliktų holandų valstybės ribose. Įžiūrima, jog to siekia ir Amerika.

Vokiečių Socialistinės Vienybės Partija Šaukia Kovon Prieš Wall Stryto Vilkus

Berlin. — Atsidarė vokiečių Socialistinės Vienybės Partijos suvažiavimas. Ton partijon yra susijungę socialistai ir komunistai.

Wilhelm Pieck, senas komunistų vadas, šaukė vokiečius pasmarkinti kovą prieš Wall Stryto vilkus ir prieš anglų - amerikonų imperializmą, kuriam vadovauja Wall Strytas. Jis pabrėžė, jog Sovietų Sąjunga yra tikras Vokietijos žmonių draugas.

Vienas kalbėtojų buvo sovietinis pulkininkas Sergius Tulpanovas. Jis pažadėjo pilną Sovietų paramą vokiečiams prieš "kriminalius, užpuolikiškus Amerikos planus". Tulpanovas sakė, jog Amerika planuoja panaikinti demokratines laisves Europoj ir paversti vokiečius patrankų pašaru kare, kuriam rūošiasi Jungtinės Valstijos ir jų bičiuliai.

Atsiųsti Teroristai Bandė Sukelt Maištą Šiaurinėje Korejoje

Seoul, Koreja. — Radijas iš šiaurinės Korejos Liaudies Respublikos tvirtino, kad reakcininkai iš pietinės Korejos siunčia teroristus į šiaurinę Korėją. Teroristai mėgino sukurstyti maištą prieš respublikos vyriausybę.

Amerikonų palaikoma, dešinioji pietų Korejos valdžia pinigais perka teroristus, kad keltų riaušes šiaurinėje korejiečių respublikoje, kaip teigė jos radijas.

Šiaurinės Korejos radijas pranešė, kad jau nuslopintos riaušės; suimta 14 teroristų, atsiųstų iš pietinės Korejos.

Smerkia Ištikimybės Priesaikas Detroito Reporteriams

New York. — Pilietinių Amerikos Laisvių Sąjunga pasmerkė Detroito policijos reikalavimą, kad visi laikraščių reporteriai ir fotografai prisiektų "ištikimybę" Amerikos valdžiai prieš komunistus. Detroito policijos komisionierius Harry S. Toy sauvališkai įsakė neduoti reporterinių kortelių tiem laikraštininkam, kurie neprisieks ištikimybės.

— Tas įsakymas yra smūgis, taikomas prieš spaudos laisvę, — sako Pilietinių Laisvių Sąjunga.

Detroit, Mich. — Amerikos Laikraštininkų Gildijos čionaitinis skyrius priėmė rezoliuciją, kuri smerkia įsakymą prisiekt ištikimybę. Rezoliucija pareiškė, kad Gildijos nariai vis rinks žinias be policijos leidimo.

Nanking. — Kinų komunistai atkirto tautininkus beveik nuo visų angliakasyklų.

NANKING DERĖSIS DĖL ATSKIROS TAIKOS SU KINŲ KOMUNISTAIS

Sakoma, kad Nanking ir Šanghai Be Mūšio Pasiduosią Komunistam

Komunistai Pakartojo 8 Sąlygas dėl Taikos Derybų

Nanking, Kinija.— Nankingo miesto taryba nusprendė siųsti atstovus pas komunistus - liaudininkus Pukovo apylinkėj dėl atskiros taikos sostinei Nankingui.

Tautininkų vice-prezidentas Li Tsung-jen užgyręs atskiras derybas Nankingui. Li yra pabėgusio prezidento - diktatoriaus Čiang Kai-šeko pavaduotojas.

Liaudies armija apsupo Pukovą, Nankingo priemiestį, stovintį šiaurinėj Yangtze upės pakrantėj. Nankingas yra antrapus Yangtze.

Radijas iš Nankingo trečiadienį teigė, kad Nankingas ir didžiausias Kinijos miestas Šanghajus be mūšio pasiduosią komunistams - liaudininkams, jeigu tautininkų valdžia dar nedarys visai Kinijai taikos su komunistais.

Prezidento pavaduotojas Li Tsung-jenas su savo ministrais nutarė pasišalinti iš Nankingo ateinantį trečiadienį ir įsteigti valdžios centrą Kantone šeštadienį, vasario 5 d. Kantonas yra daugiau kaip 600 mylių į pietus nuo Nankingo.

Komunistų radijas iš Šiaurinės Šensi provincijos pareiškė:

— Tautininkų (Kuomintango) valdžia neatstovauja Kinijos žmonių. Komunistai, tačiaus, sutiktų derėtis su ja dėl taikos, bet tiktai todėl, kad ta valdžia turi šiek tiek karinės jėgos likučių.

Jeigu tautininkų valdžia supranta, kad ji prarado žmonių pasitikėjimą, kad, jos karinių jėgų palaikai negali atsilaikyti prieš Liaudies Laisvinimo Armiją, ir jeigu tautininkų valdžia sutinka priimti Kinų Komunistų Partijos išstatytas sąlygas, išspręsti klausimą per derybas ir palengvinti žmonių kančias,— tai tikrai būtų geras dalykas, naudingas liaudies išlaisvinimui.

AŠTUONIOS KOMUNISTŲ SĄLYGOS

Kinijos Komunistų Partijos vadas Mao Tze-tung yra paskelbęs sekamas 8 sąlygas dėl santaikos:

1. Nubaust karinius kriminalistus, jų tarpe ir Čiang Kai-šeką.
2. Panaikinti neteisėtą tautininkų konstituciją.
3. Panaikinti dabartinę valdžios santvarką.
4. Perorganizuoti Kinijos armijas demokratiniais pagrindais.
5. Perimti biurokratinį kapitalą į valstybės nuosavybę.
6. Tuojau pertvarkyti žemės nuosavybę; padalinti dvarų ir didžiųjų ūkių žemę bežemiams ir mažažemiams valstiečiams.
7. Panaikinti išdavikiškas tautininkų sutartis su Jungtinėmis Valstijomis ir kitais kraštais.
8. Sušaukti politinių pasitarimų konferenciją dėl naujos sudėtinės (koalicinės) valdžios įkūrimo; ton konferencijon neįleisti jokių reakcinių gaivalų.

Holandai Sulaiko Indonezų Vadus nuo Jungt. Tautų

Batavia, Java. — Karinė holandų valdžia neleidžia Indonezijos respublikos vadams keliauti Amerikon ir išdėstyti savo skundus Jungt. Tautų Saugumo Tarybai prieš užpuolikę Holandiją. Holandai tebelaiko juos nelaisvėje, nepaisant, kad Jungtinės Tautos liepė paliuosuoti.

Kinų Komunistai Nurodo Peipingo Pavyzdį

Peiping, Kinija. — Kinų komunistų radijas šaukė tautininkus atkreipti dėmesį į Peipingą, kuris taikiai buvo pervestas komunistam - liaudininkam. Tuo būdu išvengta miesto naikinimo ir Peipingo žmonės apsaugoti nuo bergždžių kančių.

Šis komunistų atsišaukimas taikomas ypač Nankingui, Šanghajui ir kitiems didmiesčiams, kad darytų atskirą taiką su liaudininkai - komunistais, jeigu tautininkų valdžia išsisukinės nuo bendros taikos visai šaliai.

Mirtinos Riaušės Tarp Jankių Japonijoje

Tokio, Japonija. — Amerikonų kareivių klube, Hokkaido saloje, kilo kruvinos riaušės. Buvo pašaukta karinė jankių policija riaušininkams malšinti. Bet jie užpuolė ir armijos policininkus. Prispirti kampan, policininkai šaudė. Vienas kareivis liko nušautas ir keli sužeisti.

Chicago. — Potvyniai Illinojuj išvijo šimtus žmonių iš namų.

NĖRA PAVOJAUS PABĖGĖLIAMS KINIJOJ

Geneva, Šveic. — Kinijos tautininkų atstovas Šveicarijai, dr. Wu Nan-ju sakė, nėra jokio pavojaus kitataučiam pabėgėliam Kinijoj iš komunistų pusės. Komunistai negręsia net šešiem tūkstančiam nekomunistinių rusų pabėgėlių, kurių daugiausia yra Šanghajuje, pridūrė dr. Wu.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Rinkimai Japonijoje

Generolas MacArthuras džiaugiasi Japonijos parlamento rinkimais, įvykusiais praėjusį sekmadienį. Generolas turi kuo džiaugtis: jo mylimiausioji partija, fabrikantų ir dvarponių partija, apgavikiškai pasivadinusi "demokratine liberaline partija", išrinko 263 atstovus iš 466. Vadinasi, ši partija, vadovaujama Šigero Yošidos, turės naujame parlamente absoliutę daugumą.

Tačiau, pagalvojus, pažvelgus tolesniu požiūriu, generolo džiaugsmas tenka skaityti tik laikinu. Atsiminkime: šiuose rinkimuose Japonijos Komunistų Partija padarė didžiulių laimėjimų.

Praėjusiame parlamente turėjusi tik 4 narius, dabar ši partija turės 35. Už komunistų kandidatus iš viso paduota arti pusketvirto milijono balsų. Komunistų vadas Sanzo Nosaka teisingai pareiškė: **jeigu Trumano išrinkimas prezidentu buvo skaitomas stebūklu, tai stebūklu tenka skaityti ir šis mūsų laimėjimas.**

"Vidurkelio" partijoms buvo užduotas didžiulis smūgis. Socialistų partija, turėjusi praėjusiame parlamente 143 atstovus, dabar teturės tik 49. Demokratų partija, turėjusi praėjusiame parlamente 124 atstovus, dabar teturės tik 70.

Net ir socialistų partijos vadas - prezidentas Tetsu Katayama nebuvo išrinktas į parlamentą: jo distrikte rinkimus laimėjo komunistų kandidatas Inosukas Nakanisti.

Vadinasi, socialistai daug prakišo, o jie prakišo dėl savo pragaištingos politikos, dėl keliaklupsčiavimo prieš kapitalizmą ir amerikinį imperializmą.

Komunistai, kaip rašo komercinės spaudos korespondentai, parodė daug savo įtakos pramonės darbininkuose, miestuose. Bet sodžiuje, žemės ūkio darbininkuose ir smulkiuose valstiečiuose jie dar vis labai mažai tėra žinomi, dėlto nedaug ten jie ir balsų gavo.

Japonijos sodžius tamsus. Apie komunistus sodiečiai geresnio žodžio mažai tegirdėjo, o blogo — užtenkamai. Ateis laikas, tačiau, kai ir žemės ūkio darbininkai padarys persilaužimą.

Komunistams, netenką abejoti, padėjo ir Kinijos įvykiai.

Kaip ten bebūtų, Japonijoje dar vis eina jėgų pasidalinimas, kristalizavimasis. Jos kaupiasi į dvi partiji, į dvi srovi: kapitalistinę ir komunistinę.

Naujasis parlamentas, kuriam vadovaus Yošidos valdžia, liaudžiai nieko gero nesuteiks. Tuo pačiu kartu komunistai jau dabar siūlo socialistams ir kitiems kairesniesiems sudaryti bendrą frontą ne tik parlamente, bet ir už jo sienų, — bendrą frontą liaudies reikalams ginti. Visa tai teigiamai paveiks Japonijos dirbančiuosius.

Dėkui Už Atvirumą, Teisėjau Knox!

Federalinis teisėjas John X. Knox praėjusį šeštadienį sakė kalbą Uniontown mieste, Pa. Jis kalbėjo Fayette apskrities advokatų sąjungos bankiete. Jis kalbėjo arogantiškai, bet atvirai. Ir už tai jam turi būti dekingas kiekvienas, — net ir tas, prieš kurį teisėjas kalbėjo!

Teisėjas Knox pareina iš Federalinio Pietinio Distrikto (New Yorko valstijoje šis distriktas driekiasi nuo Albany ir apima Bronxą, taipgi Manhattaną). Šiame distrikte teisėjaudamas, Knox prieš eilę metų įvedė tokią sistemą, pagal kurią į grand džiurę neigi į mažąją džiurę nevalia imti biednuomenės, negrų, žydų ir kitų tautinių grupių biednesnių narių.

Teisėjas Knox ne tik tokią nekonstitucinę, nedemokratinę sistemą čia pravedė, bet pabrėžia, kad jis tos sistemos laikysis, ją gins.

Jei jūs esate biednas, eilinis darbininkas, negras, žydas bei "foreigneris", — nesitikėkite patekti į federalinę džiurę kalbamajame distrikte. Ne! Jums ten nevalia būti! Ten tegali būti tik turtingas, tik "parinktasis" pilietis!

Na, ir štai, šiame distrikte šiuo metu kaip tik teisiama 11 komunistų vadų. Teisiamųjų gynėjai pradėjo prieš tokią nedemokratinę sistemą kovą. Kuo toji kova baigsis, liekasi palaukti ir pamatyti.

Vienas yra aišku: teisėjas Knox savo tokia arogantiška kalba jau sukėlė visą eilę Amerikos žmonių prieš jo įvestą džiurės rinkimo sistemą. Vadinasi, ne tik vieni komunistai ją kovoja, — įsivelia ton kovon vis daugiau žmonių. Jei teisėjas Knox nebūtų tos kalbos sakęs, be abejojimo, nebūtų tie žmonės matę reikalo prieš tą sistemą kovoti.

Štai senatorius **William Langer** — republikonas iš North Dakota valstijos — išstojo prieš tą sistemą Jungt. Valstijų senato posėdyj. Jis atvirai ir griežtai pasmerkė tai, ką teisėjas Knox užgiria, sakydamas, jog tokia džiurės rinkimo sistema yra **"bjauri, neamerikinė ir visiškai nepateisinama."**

Taigi, tenka sveikinti ir senatorius Langer už jo drąsą. Iš tikrųjų, šis jo žygis didžiai padės tiems, kurie šiuo metu federaliniame teismabutyj (Foley Sq. New Yorke) ryžtingai kovoja tą nedorą, tą bjaurią džiurės rinkimų sistemą.

Senatoriaus Langer'io pavyzdžių turėtų pasekti pažangiosios organizacijos ir jų pareigūnai, pasisakant prieš tą blogą sistemą, kurią teisėjas Knox giria!

Ši kova turi būti rūpima ne tik teisiamiesiems komunistams ir jų draugams, bet visai šviesesniajai Amerikos visuomenei.

Kas kovoja teisėjo "Knox'o sistemą", tas kovoja už Amerikos žmonių laisvę, tas gina Amerikos konstituciją!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

NAUJOS FAŠISTINĖS AŠIES PROMOTERIAI

Chicagos dienraštis Vilnis pasmerkia tuos sutvėrimus, kurie iš naujo organizuoja fašistinę ašį. Dienraštis nurodo, kad Anglijos Bevinas ir Francūzijos Schuman žygiuoja negarbingaisiais Hitlerio ir Mussolinio keliais.

Vilnis rašo:

Robert Schuman, Francūzijos užsienio ministras vėl konferavo su Ernest Bevinu, Britanijos užsienio ministru. Kalbėtasi apie "Atlantiko Sąjungą."

Į tą sąjungą norima įtraukti Švediją, Norvegiją ir Daniją, bet nė viena jų nenorinčios stoti. Jos nori sudaryti Skandinavijos bloką.

Bevinas ir Schumanas sako, jų paktas esąs prieš komunizmą, kaip pirma karo Hitleris, Mussolinis ir Hirohito turėjo "Ašį prieš Komintern ą."

Kaip fašistinės ašies buvo, taip ir "socialistinio" pakto tikslas tačiau yra ne vien prieš komunizmą. Hitleris ir Mussolinis planavo **grobti kitas šalis ir taip darė iki galą gavo.**

Schumanas, Bevinas ir Ko. stengiasi pasilaikyti kolonijas, kurias turėjo prieš karą.

Bevinas taipgi mojasi Italijos kolonijas Afrikoje pajungti Britanijai.

Tame pakte yra ir Olandija, kurios siekiniai tokie pat.

Kaip fašistinė ašis darė agresijas, taip Bevino paktas pakartoja agresijas, ir naudoja tas pačias metodas. Geriausias pavyzdys yra Olandijos brutalus puolimas ant Indonezijos Respublikos, ką palaiko britai, taipgi Britanijos žygiai prieš Izraelį.

Anti-Kominterno Ašis užvertus kojas.

Bet yra "sąjunga prieš komunizmą," taipgi yra Bevinas, Schumanas ir Ko.

Hitleris, Mussolinis ir Tojo sakė, agresijos reikalingos išgelbėjimui pasaulio nuo komunizmo. Nauji agresoriai sako, kad Indonezijos respublikos pasmaugimas reikalingas išgelbėti tą Pacifiko sritį nuo anarchijos, ir "Atlantiko Sąjunga" reikalinga "išgelbėjimui Europos nuo komunizmo."

Istorija pasikartoja.

NUO OPEROS DIRIGENTO IKI VARGONININKO

J. Žilevičius Darbininke rašo, kad Amerikon pribuvo nepaprastas svečias, V. Marijošius, jo asmeniškos pažinties asmuo, įžymus muzikas. Žilevičius džiaugiasi, kad Marijošius sutiko būti New Britain klebono Karkausko vargonininku.

Žilevičius šiltai kalba apie Marijošiaus muzikinį talentą. Po ilgų ir sunkių studijų Čechoslovakijoje ir Italijoje, sako, "Marijošius tampa vyriausias Lietuvos Valstybinės Operos muzikos vedėjas, kuris nustatinėjo operos kryptį, rinko repertuarą, skirstė partijas solistams ir t.p., žodžiu, jis buvo operos 'bosas.' Dėl jo gabumų visi operos dalyviai jį vertino. Jis savo užsimojimu ir skoniu labai prilygsta garsiems dirigentams, kaip Cooper, N. Malko, o temperementu vargiai užsileistų Stokovskiui. Neperdedant, V. Marijošiaus asmenyje Lietuva turėjo europinio masto dirigentą." (D., sausio 21 d.)

Neabejojame, jog V. Marijošius yra talentingas muzikas. Juo labiau jo gaila. Jis padarė baisią klaidą, bėgdamas iš Lietuvos. Jis save visiškai sužlugdė. Nusileido iki paprasto vargonininkėlio! Koks žiaurus savo talento naikinimas!

Palyginkime Marijošiaus likimą su likimu tų didžiųjų muzikos talentų, kurie pasiliko Lietuvoje. Jie šiandien yra pačiose savo karjeros aukštumose, visi mylimi ir gerbiami.

Marijošius turėtų savo klaidą atitaisyti. Rimtai apsigalvojęs jisai turėtų grįžti Lietuvon. Juk tai didžiausias pasižeminimas tokio masto muzikui ir dirigentui būti jokio apie muziką supratimo neturinčio kunigo akompanistu.

REPUBLIKONŲ STRATEGIJA

Albert H. Jenkins rašo geležinkeliečių laikraštyje "Labor" apie labai "gudrią" republikonų strategiją Kongrese. Jie daro viską, kad demokratus padalinti ir nugalėti. Savo tikslo pasiekimui ji vartoja du "kyliu." Pirmiausia jie tikisi suskaldyti demokratus, kai Kongresas pradės svarstyti Trumano Civilinių Teisių Programą. Jie žino, girdi, kad pietinių valstijų demokratai visomis keturiomis išstos prieš tą programą.

Taip pat republikonai laukia demokratų pasidalinimo, kai ateis Taft-Hartley įstatymo atšaukimo svarstymas. Reakciniai demokratai ne tik iš pietų, bet ir iš kitų valstijų susidės su republikonais prieš to anti-unijinio įstatymo atšaukimą.

"VALKATAUJANČIO ŠUNS" ROLĖJE

L. Pruseika rašo Vilnyje:

Draugas ir kiti jo mosties laikraščiai praneša, kad Amerikon atvažiuoja kun. Krupavičius. Tai tas pats Krupavičius, kuris kadaise rašė laišką S. Gabaliauskui, "Lietuvių Žinių" redaktoriui.

Perskaitykit, ką jis rašė: "Argi norėtų Dievas mane nuo mirties apsaugoti tik tam, kad dar patirčiau visas be tėvynės, be namų valkataujančio šuns kančias ir paniekinimą."

Jei jis pats save vadino "valkataujančiu šunimi," tai kur įrodymai, kad ta rolė pasikeitė jam vykstant Amerikon.

Ne jį tėvynė pametė, bet jis ją.

Laisvės Bankietas Šį Sekmadienį

Pasveikinimai ir Aukos Suvažiavimui

Paskutinės dienos įsigijimui bankieto bilietų. Jau laikas pasišmaruoti mašinas vykimui į bankietą. O Laisvės bendrovės šėrininkai sekmadienį būkite 10 valandą ryto savo bendrovės suvažiavime, Kultūriniame Centre, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Pasiskaitykite gražių laiškelių:

"Gerb. Laisvės Adm.: — Prisiunčiu čekį vertės $42.00, tai už atnaujintas Laisvės skaitytojų prenumeratas. Taipgi noriu jums pranešti, kad aš manau dalyvauti Kultūrinio Namo ir Laisvės šėrininkų suvažiavimuose, tai yra, jei neįvyks kokia periškada. Draugiškai, Geo. Shimaitis, Brockton, Mass."

Good boy, George! Suvažiavimuose dalyvauti yra labai svarbu. Laukiame svečių ir iš kitur.

Dovanų gavome nuo šių asmenų:

"Sveikinu Laisvės šėrininkų suvažiavimą ir Laisvės Bendrovei velinu viso labo tolimesnei ateičiai. Čia randate auką $5. Draugiškai, A. Mazonas, Windsor, Conn."

"Sveikiname Laisvės suvažiavimą ir jos trisdešimt metų sukaktį. Lai dienraščio Laisvės žodis skleidžiasi tarpe apšvietą branginančių žmonių. Čia randate auką $6. F. Kazokienė ir dukterys Aldona ir Suzanna, Jamaica, N. Y."

"Brangūs Draugai! Sveikinu šį Laisvės suvažiavimą su 5 doleriais ir linkiu, kad jis būtų pasekmingas ir kad Laisvė gyvuotų dar ilgai ir lankytų mūsų namus. Draugiškai, Antanas Kavoliūnas, Dorchester, Mass."

"Brangūs Draugai! Sveikinu šį Laisvės suvažiavimą su $5 ir linkiu kuo geriausio pasisekimo suvažiavimui ir kad išdirbtumėt gerus planus dėl ateities Laisvės gyvavimo. Draugiškai, Julija Družienė, Norwood, Mass."

"Laisvės Dalininkų Suvažiavimui: LLD 145 kp. metiniame susirinkime rimtai apkalbėta Laisvės dalininkų suvažiavimo svarbą ir susirinkimas nutarė pasiųsti širdingą pasveikinimą tam suvažiavimui, visų noras buvo paremti Laisvės dalininkų suvažiavimą — visų mylimą darbininkų dienraštį Laisvę finansiniai. Todėl čia rasite nors mažą, bet širdingą auką nuo LLD 145 kp. ir pavienių narių.

Išreiškiame širdingus linkėjimus savo dienraščiui, kad Laisvė kaip buvo, taip ir pasiliktų mūsų progresyvio judėjimo ir darbininkų klasės apgynėja. Linkime, kad dienraštis Laisvė gyvuotų dar daug metų. Aukavo šie nariai: Po $1: A. Talandzevičius, K. Pečiulis, J. Valaitis, E. S. Slesariūnienė, G. Bernotas, P. Repečka, A. Brent, L. Peters, P. Pupis, J. J. Pupis, F. Shaling, K. Marcinkus, M. Pukis (iš Oregon). G. Lapė, 75c. V. Kunskis, 50c. Smulkių surinkta $1.75. Nuo LLD 145 kp. $5. Viso $21.00.

(Tąsa 5-tame puslapyj)

Tokio. — Generolas MacArthur sveikino Japonijos dešiniuosius, kad jie daugiausia laimėjo seimo rinkimuose.

Kaip Amerikiečiui Žydui Atrodo Izraelis?

(Pasikalbėjimas su Dovydu Matusevičium)

Mūsų redakciją aplankė neseniai iš Izraelio grįžęs Dovydas Matusevičius. Matusevičius — Kaune gimęs ir augęs vyras. Karo metu jis tarnavo Jungtinių Valstijų kariuomenėje seržantu, o šiuo metu dirba žydų liaudies dienraščio "Freiheito" redakcijoje.

Neseniai Matusevič i u s grįžo iš Izraelio, kur jis išbuvo penkias savaites.

— Kaip atrodo nauja žydų valstybė? — klausiu svečią.

— Įdomu! — atsako jis.— Gyvenimas ten nėra lengvas; žinote, tamsta: karas formaliai dar nesibaigė, yra visokių pavojų; visko trūksta. Atsiminkime: nėra Izraelyje tos šeimos, iš kurios nebūtų vienas ar du asmenys ginkluotose krašto pajėgose!

— Pilnai sutinku ir įsivaizduoju, — pritariu svečiui. — Plačiai ten važinėjote?

— Buvau Tel Avivo, Haifos, Jeruzolimo miestuose. Buvau ir frontuose, kai spalių mėnesį virė mūšiai tarp izraeliečių ir arabų.

— Frontuose?

— Taip, taip! Karo frontuose! Buvau Galilėjaus srityj, buvau ir Negebo dykumose. Gi karo fronte, tamsta žinote, kas darosi: mušasi, šaudosi, kovoja; kiekviena pusė nori laimėti — kovoja tam, kad laimėti, priešą nugalėti.

— Izraeliečiai, skaitome spaudoje, moka gerai kovoti, — drąsūs ir ištvermingi.

— Visokių yra, tačiau, turime pripažinti, kad jie ryžtingai kovoja. Jei būtų kitaip, neatsilaikytų prieš arabus. Dabar gi ne tik jie atsilaiko, bet ir laimi.

Kadangi antradienį, sausio 25 dieną, Izraelyje įvyksta rinkimai į steigiamąjį krašto seimą, kuris nustatys ateities pagrindus Izraelio respublikai, tai prašiau svečią, kad jis pasakytų man, kokios partijos rinkimuose dalyvaus.

— Izraelio šalis maža, bet partijų — daug. Ir kiekviena jų dalyvaus rinkimuose; visos prie jų karštai ruošiasi.

Ir svečias pradėjo man dėstyti partijas. Štai jos:

Mapai — dešiniųjų socialistų partija, bene stambiausia Izraelyje.

Mapam — apvienytoji darbininkų partija, kairesnė už pirmąją, — liaudiška partija.

Zionistų — tautininkų partija.

Heirut — fašistų partija, kurią uoliai remia Izraelio ir Amerikos turčiai.

Religinės partijos — kaip Lietuvos krikščionys demokratai; jos stoja už tai, kad valstybė būtų tampriai sujungta su bažnyčia; jos, iš tikrųjų, nori, kad Izraelyje šiandien būtų tokia santvarka, kokia Palestinoje buvo prieš du tūkstančiu metų!

Komunistų Partija — ši stoja už tai, kad Izraelis būtų, aišku, nepriklausomas, bet kad ir arabai, gyveną Palestinoje, turėtų savo nepriklausomybę, kad jie nebūtų prijungti nei prie Trans-Jordano, nei prie Egipto. Komunistai, aišku, stoja už liaudišką Izraelio respubliką.

— Kuri iš šitų partijų išeis rinkimuose laimėtoja?

— Niekas negali pasakyti, — atsako svečias.

Man įdomu buvo kiti dalykai.

— Kokia Izraelyje oficialė kalba?

— Hebrajiška; mūsų, žydiška, kalba ten negalioja?

— Kaip tamsta susikalbėjote?

— Truputėlį moku hebrajiškai; be to, — angliškai; nemažai izraeliečių moka anglų kalbą.

— Hebrajų — sunki kalba?

— Taip, sunki! Nelengva išmokti. Tačiau, nauji atvykėliai jos tuojau mokosi. O kurie Izraelyje yra gimę — žydiškai visai nemoka kalbėti. Bulgarų žydai taipgi nemoka žydiškai. Nemoka žydiškai ir iš arabų atvykę žydai — jie kalba tik arabiškai ir hebrajiškai. Žinote, atvyksta Izraelin gyventi iš arabiškų kraštų visai tamsių, tiesiog juodų žydų. Visiems ten yra vietos, kurie nori gyventi, šalį ginti ir ją statyti.

Nedidokiame Izraelyje šiuo laiku išeidinėja 16-ka dienraščių — visi hebrajų kalboje. Komunistų Partija ten taipgi leidžia dienraštį, "Liaudies Balsą." Pažangieji, beje, išleidžia savaitraštį žydų kalbą — "Laisvasis Izraelis." Šis savaitraštis skiriamas tiems, kurie hebrajų kalbos dar neišmoko, — naujai atvykėliams.

Visa tai labai įdomu. Mane knietė svečią paklausti dar vieno dalyko.

— Ar Izraelyje yra daug žydų iš Lietuvos?

— Nemažai. Bet vis daugiausiai tie, kurie ten nuvyko smetoninio režimo laikais, negalėdami pakęsti fašizmo Lietuvoje. Mano dvi seserys taipgi gyvena Tel Avive. Abi ištekėjusios, augina šeimas.

— Kaip izraeliečiai reaguoja į iš Lietuvos atvykusius žydus?

— Labai gerai. Kiekvienas pripažįsta, jog iš Lietuvos atvykusieji ten gyventi yra labai darbštūs, kultūriški, patikimi, neiešką jokių "aukštų vietų" žmonės. Kas po ranka pakliūva, jie tai dirba.

— Įdomu!

— Man buvo labai smagu, kad iš mūsų tėvų krašto, Lietuvos, nuvykę ten mano tautiečiai taip gražiai pasirodė, — aiškina svečias.

Pasikalbėjimą baigėme.

Dovydas Matusevičius žadėjo kada nors vėliau pateikti mums smulkesnių žinių apie tą naują, seniai svajotą pasaulio žydų tėvynę, Izraelį.

Matusevičius — malonus žmogus. Dirbdamas tarp žydų amerikiečių, jis gyvai domisi lietuvių gyvenimu ir veikla. Dovydo tėvai, beje, buvo fašistų nužudyti Kaune karo metu. Jo jaunesnysis brolis, buvęs Laisvės bendradarbis, Robertas, žuvo antrajame pasauliniame kare, kovodamas prieš fašistus Afrikoje. Dovydo du pusbroliai, tarnavę Raudonojoje Armijoje, kariavę prieš vokiečius, šiuo metu gyvena Kaune.

R. M.

Ką Sako Patys Žydai Apie Lietuviškų Nacių Siautėjimą Lietuvoje Vokiečių Okupacijos Metu

Apart Vokietijos, gal jokioj kitoj šalyje karo metu nebuvo iššudyta - sunaikinta tiek daug žydų, kaip Lietuvoje. Iš apie trijų šimtų tūkstančių žydų bepaliko gal tik desėtkas kitas tūkstančių. Skerdynės buvo baisios. Kas juos išskerdė - iššudė? Ar vieni tik vokiškieji naciai? Koks buvo vaidmuo lietuviškųjų nacių talkininkų? Tūlas Juozas Šalna parašė Naujienose keletą straipsnių po pavadinimu "Lietuviai Kovoje Dėl Žydų Laisvės". Jie tilpo pereitais metais (balandžio mėn. 21-27 ir liepos 15 d.). Tie straipsniai, matyt, pasiekė žydų organizaciją vadinamą "Anti-Defamation League of B'nai B'Rith." Tos organizacijos New Yorko direktorius Joseph L. Lichter dabar duoda atsakymą Šalnai. Jo atsakymas tilpo N. Š. m. sausio 19 ir 20 dienomis. Žemiau pateikiame kai kurias iš Lichter straipsnio ištraukas. Lichter rašo:

Antraštės pareiškimas pilnai neatvaizduoja straipsnių turinio. Autorius dedasi savo akimis matęs įvykius. Jis gali pasakyti iš savo stebėjimų apie geraširdžius lietuvius — paskirus asmenis, kurie padėjo ir išgelbėjo kaikuriuos žydus, bet jis nieko nemini apie Lietuvos fašistus, lietuvių partizanus ir policiją, apie lietuvių studentų būrius ir susidariusias gaujas, kurios iššudė tūkstančius žydų ir apiplėšė dar daug daugiau. Lietuvos piliečiai, kurie išplėšė savo kaimynų žydų namus, prisidėjo taip pat prie tų grupių skaičiaus.

Mes nežinome, kada straipsnių autorius išvyko iš Lietuvos, bet kada tai bebūtų buvę, jis turėjo sutikti lietuvių, apsirengusių apiplėštų žydų drabužiais, jis turėjo matyti lietuvių, gyvenančių žydų — aukų namuose, besinaudojančių ankstyvesnių žydų gyventojų baldais ir įrengimais. Jis turėjo girdėti apie prekiavimą nužudytų žydų vertybėmis, kurios buvo nešiojamos po Lietuvos kaimus ir miestus. Jis gal pastebėjo, kaip artimesni lietuvių gyv. pastatai, tvartai ir tvoros buvo atremontuoti kapakmeniais iš žydų kapinynų. (Joseph Gar. **Umkum fun der Yidisher Kovne** — Kauno žydų išnaikinimas, 37 pusl; Jacob Rassen **Mir Wiln Lebn**—Mes norime gyventi, 244-252 pusl.)

Nužudytieji žydai tyli. Iškreipę klaikia prasme biblijos žodžius, galėtume pasakyti: "Brolio kraujas nebešaukia iš po žemių."

Kas yra pasakyta lietuvių žydų, kurie išgyveno nacių pragarą koncentracijos stovyklose ir getuose, o taip pat iškentėjo lietuvių piktnaudojimus ir įžeidinėjimus, yra ne mažiau patikėtina, kaip kad kitų, savo akimis mačiusių įvykius, liūdininkų pasakojimai. Žinios apie mažą dalelę žydų, kurie buvo išgelbėti paskirų humanitarinių lietuvių plačiausiai buvo minimos žydų spaudoje ir žydų viešajame gyvenime.

Lietuvos ir kitų kraštų žydai, pasakodami apie savo artimųjų netekimą ir apie jų pergyventas nelaimes ir kančias, niekuomet nepamiršo pažymėti kiekvieno nežydo už mažiausią prielankumą, kuris buvo jo suteiktas jiems ar kuriem kitiem žydam. Su džiaugsmu ir palaima jie minėjo kiekvieną ne žydą, kuris išgelbėjo žydo gyvybę ar paslėpė žydų vaiką. Su pagarba buvo kalbama apie kiekvieną lietuvį, kuris išgelbėjo kurį žydą, nes toks lietuvis turėjo baimintis, ne tiktai kad jis gali būti vokiečių sulaikytas, bet taip pat, kad jis gali būti įskųstas jo lietuviškų kaimynų ir perduotas vokiečių pareigūnams.

Tokia pat padėtis vyravo Lenkijoje. Bet prancūzai, belgai ar olandai, kurie padėjo žydams, mažiau teturėjo bijoti savo kaimynų už tokios pagalbos suteikimą, taip pat buvo ir su Skandinavijos kraštų tautomis. Tai viena priežastis, kodėl tradiciškai demokratiniuose Vakarų Europos kraštuose išlikusių gyvų žydų skaičius buvo 10-15 kartų didesnis, kaip kad Lenkijoje, Lietuvoje ar Latvijoje.

Straipsnių autoriaus nurodyti faktai, liečią atskiriems žydams pagalbos suteikimą, yra daugiausia teisingi, pav., šių asmenų reikale: Cimkauskas, Makauskas, Gar, Tkatch, Zilberg, Karnowski, Nementchik, Bukans, Griganuz, Vilentchuk, Gold ir Grinberg. Yra taip pat tiesa, kad keli katalikų kunigai išdavė gimimo metrikus žydų vaikams. Atsitikimas, liečiąs tekstilės fabriko direktorių yra, išskyrus tam tikras detales, tikras, nors straipsnių autorius praleidžia nepaminėjęs fakto, kad šis direktorius buvo ne lietuvis, o totorius. Vladimiras Žubovas, ankstyvesnis grafas ir iš senų laikų žinomas liberalas, kuris išgelbėjo vieną žydų šeimą, buvo rusas.

Lietuviai, kurie padėjo žydams šiuo pavojingu metu, darė tai daugumoje humaniteriniais, politiniais ar religiniais sumetimais. Kai kurie taip pasielgė dėl pinigų. Tik maža dalis tikėjosi būti politiškai rehabilituoti po laukiamo vokiečių pralaimėjimo. Bet kas yra istoriškai svarbu: bendras šių lietuvių skaičius buvo mažas.

Remiantis optimistiškiausiais apskaičiavimais, apie du šimtus Kauno geto vaikų išliko gyvi, nes buvo paslėpti lietuvių namuose. Kaip lietuviai reagavo į šauksmus išgelbėti nelaimingus vaikus, yra labai objektyviai L. Garfunkelio (L. Garfunkel. **Di Vichtikste Momentn in der Geschichte fun der Kovner Yidisher Geto**; Joseph Gar. **Umkum fun der Yidisher Kovne,** 169-172 p. p.) ir Juozo Garo aprašyta. Labai maža lietuvių sąžinės paskatinti priėmė žydų vaikus ir elgėsi su jais rūpestingai: daugiausia tai buvo katalikų dvasininkijos nariai, kaip kad labai malonus kunigas Paukštys, jezuitų dekanas Elijas ir vienuolė — Ona Brokeitytė. Žymiai didesnė dalis priglaudė žydų vaikus, laikydami tai grynai komercine rizika. Daugeliu atvejų žydų tėvai buvo didžiai išnaudoti, ir vaikai buvo begėdiškai traktuojami. Ne kartą buvo paimamas iš anksto užmokestis pinigais ar drabužiais ir kitomis gėrybėmis už vaikų išlaikymą, ir vaikai netrukus po to buvo pasiunčiami atgal į getą bloginusiose sąlygose. Dar blogiau — vaikai buvo užmušami ar perduodami Gestapui drauge su jų tėvais. Buvo keli atsitikimai, kad vaikai buvo paversti katalikais.

Aukščiausiai įvertindami tuos lietuvius, kurie politinio ir moralinio pakrikimo valandą parodė savo tvirtą prisirišimą prie žmoniškumo ir moralybės principų, mes visgi negalime ir nenorime pamiršti tų tūkstančių mūsų brolių, kurie laisvai ir be prievartos pasirinko idealus ir pasekė nacių kriminalistų metodus.

Straipsnių autorius nėra bešališkas istorinių faktų tyrinėtojas, bet apkaltintos grupės gynėjas — advokatas ir, kaipo toksai, jis nuslepia nepalankius faktus ir perdeda palankiuosius. Tačiau jis nėra teisingas savo veiksmuose. Užuot tik gynęs kaltinamąjį, jis išdergia masinių žudynių aukas. Savo tikrąjį veidą jis parodo savo gynybos šmeižiančiu metodu tokiais sakiniais, kaip kad: "Lietuviai pamiršo visas žydų blogybes ir visur pareiškė jiems simpatiją."

Straipsnių autorius meta Lietuvos žydams kaltinimą komunizmu. Sovietų okupacija Lietuvoje vaizduojama, kaip žydų bolševikų konspiracija. Jis rašo: "Buvusieji žydai milijonieriai pasidarė veiklūs Sovietų režimo rėmėjai ir draugai. Rusai pasikliovė vietiniais žydais ir jais pasitikėjo... Žydai virto didesniais šeimininkais, kaip lietuviai savame krašte."

Pabandysime mes atsakyti į šiuos piktus teigimus, kiek galima, ramiausiai. Tiesa, kad žydų dalis dalyvavo Sovietų administracijoje Lietuvoje. Bet taip pat tiesa, kad daug daugiau lietuvių, absoliučiai imant ir proporcingai, užėmė vietas šioje administracijoje. Tarpe vyriausių Lietuvių Komunistų hierarchijos vadų — Stankus (?—Red.), Paleckis, Gedvila—nebuvo nė vieno žydo. Tarpe sovietinės Lietuvos ministerių taip pat nė vieno žydo, o tarpe vice ministerių tiktai vienas—Alperovičius.

"Iš Seimo aštuoniasdešimt penkių narių tiktai penki buvo žydai. Vykdomuose Komitetuose žydai gal dar mažiau dalyvavo, kaip kad paskutiniaisiais Respublikos metais. (Dr. Jacob Robinson, Report **World Jewish Congress,** 1943 m. birž. mėn., 4 pusl.)

Iš Lietuvos Komunistų Partijos Centrinio Komiteto apie penkiasdešimts narių tebuvo tiktai du žydai — Meškus ir Maiminas.

Netiesa todėl yra, kad žydų dalyvavimas sovietiniame viešajame gyvenime buvo proporcingai didesnis, kaip kad lietuvių. Visos ministerijos, valdininkija, slaptoji policija, visų ekonominių ir administracinių žinybų vadovybė buvo lietuvių rankose. Atsižvelgiant į žydų pagrindinius verslus Lietuvoje — prekybą ir pramonę, jie buvo svarbiausios nacionalizacijos aukos...

Netiesa, kad 1941 mt. birželio 23 d. ir sekančių dienų veiksmai buvo sukilimas prieš bolševikus. Karas prasidėjo birželio 22 dieną ir sekančią dieną Rusijos kariuomenė pasitraukė iš Lietuvos. Tą pačią dieną — birželio 23-čią—Lietuvos Tautinė "Vyriausybė" pasirodė Kaune, kurios galva buvo pulk. Škirpa, buv. pasiuntinys Vokietijai. Ši "vyriausybė" pasveikino atvykstančią Vokietijos kariuomenę ir tuo pačiu laiku paskelbė per radiją Lietuvos nepriklausomybę. Tuo pačiu metu iškilo lietuvių partizanų būriai (tai yra, 1940-1941 m. Škirpos ir kitų slaptai suorganizuoti lietuviški fašistai — Laisvės Redakcija), kurių tikslas buvo padėti vokiečiams išstumti sovietų armiją iš Lietuvos teritorijos, bet kurių svarbiausia veikla buvo nukreipta į žydų terorizavimą ir pogromų ruošimą.

Žydų padėtis pasidarė dar blogesnė, kai tą pačią dieną lietuvių komendantas Bobelis paskelbė per radiją, kad žydai šaudė iš savo langų į besiartinančius vokiečių pulkus ir kad už kiekvieną kritusį

(Tąsa 4-me pusl.)

Linksmi United Auto Workers turi ko dainuoti laimėję streiką prieš Rookwell Manufacturing Co., Pittsburghe. Muzikališkoji pikieto programa pavertė patį pikietą įvairumų ir grožės pikietu.

Pasižiūrėjus Naujosios Lenkijos Laikraščių

Rašo JONAS KAŠKAITIS

— Štai jums keletas laikraščių ir žurnalų, neseniai atvežtų iš Lenkijos, — tarė mano geras draugas Bronislovas Vuikovskis.

— Iš Lenkijos? Dėkui, dėkui. Kaipgi tai?...

— Lenkijos laivas "Batory" atveža. Mes jau perskaitėm. Galite pasilaikyti sau. Įdomu, žinote. Čia visokių yra. Kai turėsit laiko, pasižiūrėkit. "Tym czasem, do widzenia!"...

Gražus pundelis. Išvyniojau. Pradėjau vartyt, žiūrinėt. Gerą porą ilgų valandų šį tą skaitinėjau.

Paskui turėjau padėt — ir tik už poros savaičių vėl gavau progos. Vėl porą valandų padėjau, susipažindamas su Lenkijos spausdintu žodžiu.

Spaudos Išvaizda ir Turinys

Bendras įspūdis pasidarė malonus. Visų laikraščių ir žurnaliukų kryptis gražiai valstybiškai išlaikyta. Parodo šalies atkūrimą, įvairiose gyvenimo srityse. Visur pilna gražiai padarytų atvaizdėlių, iliustracijų. Visur smulkios raidės, eilės arti suglaustos: popieriaus ekonomija!

Laikraščiai visokių pakraipų: socialistų, liaudininkų, darbo profesinių sąjungų, katalikų tikybininkų, sanitarų, raudonojo kryžiaus grupių, kareivių...

Kas ypač būdinga: visur karštai, prielankiai rašoma apie didžiulius darbo užmojus. Visur ir visaip bandoma kuo greičiausiai užgydyti pasibaisėtinas karo žaizdas. Ir visur sklandžiai išlaikyta politinė linija: vietinė, šalies viduje ir užsieninė.

Laikraščiai išleisti 1948 m. rugsėjo, spalių ir lapkričio mėnesiais. Keletas ir ankstyvesnių.

Štai pora laikraščio "Robotnik" ("Darbininkas") numerių. Tai lenkų socialistų partijos organas, su obalsiais: visų šalių proletarai, burkitės krūvon! Lai gyvuoja socializmas! Lai gyvuoja darbininkų ir valstiečių valdžia!...

Lenkijos respublikos prezidento Bieruto paveikslas, o šalimais eina lenkų darbininkų partijos atsiliepimas į įžymųjį savo narį ir vadą — į prezidentą Bierutą. Jis kviečiamas, vis taipo pat, kaip ir pirma, darbuotis partijos eilėse. Prezidentas kvietimą priėmė. Ir įrodė savo nuoširdumą.

Kas Rūpi Spaudai

Aprašymas lėktuvų skraidymo. Tarybų ir britų prekybinė sutartis. Kabineto krizė Prancūzijoj vis eina gilyn. Prancūzijos socialistai kritikuojami, kviečiami taisyt savo nuotaiką, kaip daroma tikrai demokratinėse šalyse.

Profsąjungų kongreso aprašymas Londone. Amatų unijos kovoja dėl geresnių algų.

Berlyne keturių gubernatorių pasitarimas dėl "vakarinės" politikos ir jos netikusių rezultatų.

Darbininkų bruzdėjimas pietų Afrikoj.

Keisti Palestinos posūkiai: sukta, klastinga Anglijos politika.

Maršalo planas neina taip slidžiai, žlugdo Europą.

Kanterburio dekanas Hiuletas Džionsonas planuoja atsilankyti į Ameriką.

Antrame puslapy — sklandus, brandus vedamasis straipsnis (redakcinis). Per politinį koštuvą pervaromi Šumanas, Blumas, Degolis ir ivairių partiju vijurkai Prancūzijoj.

Ilgas Lenkijos darbo ir amatinių organizacijų veiklos aprašymas. Galinga, masiška organizacija.

Pragoje tuoj įvyksiąs tarptautinis kongresas demokratinių teisininkų reikalais. Obalsis: Teisė taikos tarnyboj. Kongresas būsiąs glaudžiai susijęs su tarptautiniu intelektualų kongresu, kurs tuo metu buvo šaukiamas Vroclavio mieste. (Šie kongresai, žinoma, jau dabar perėjo, perėjo taikiai, gražiai, solidariai).

Smulkmeniingai nagrinėjamas visuomenės draudimo klausimas.

Apie Vokietija

Muzikų varžybos Londone — olimpijada. Lenkų kompozitorius L. Turskis apdovanotas aukso medaliu. Labai įdomus straipsnis apie Osviencimo stovyklos baisenybes. Žvėriškas hitlerinis daktaras *Dehring* mėsinėja, kankina ligonius savo "ligoninėje," daro "moksliškus bandymus"... Net ir įskaityt koktu, kas ten dėjosi tų rudųjų bestijų siautėjime. O juos dabar taip glosto ir lepina Amerikos bei Britanijos zonu vadeivos... Augina fašistų ragus.

Trečias "Robotniko" puslapis. Gražiai pabarstyti "taškai" ("kropki") — visa trumpų pastabų špalta. Tai kaip ir mūsiškiai "krislai."

Amerika, Anglija ir Prancūzija svarsto Vokietijos fabrikų taisymą, kaip čia geriau atsteigus vokišką pramonę, kad patys vokiečiai ją galėtų netrukus tvarkyti. Vokiečių karteles globoja jų amerikiečiai akcininkai, politiniai ir ekonominiai vienminčiai.

Iš Pragos aprašymas Edvardo Benešo ladotuvių.

Meksikoj rengiama visų Amerikos žemyno kraštų konferencija taikai ir demokratijai ginti.

Čang Kai-šekas širdingai sveikina hitlerinį generolą Falkenhauseną, žiaurūną karo kriminalistą. Kadaise tas generolas buvęs artimiausias Čang Kai-šeko sėbras ir patarėjas.

Lenkijos pasienyj sulaikyti keli "partizanai," kovoję prieš šalies demokratinę tvarką (banditai).

Amerikoj auga Henrio Valeso populiarumas, nežiūrint kandžiu Valstryto užpuldinėjimų.

Sėkmingi atstatymo darbai Varšuvoj.

Į Krakova atvažiavo Danios literatas ir archeologas Erikas Horskjaer'is, kuris ilgokai darbavosi Tarybų Sąjungoj ir parašė "Tarybinę literatūrą 1917 — 1947 m." Dabar jis studijuos lenkų literatūrą. Rašys apie tai knygą.

Teniso (krepšinio) žaismių varžybos Budapešto - Varšuvos susitikime.

Juokingas eilėraštis apie tapytojo Pikaso (Picasso) kūrybinę krypti.

Ščecino mieste nuteisti tai miriop, tai ilgų metų kalėjiman organizuotieji sabotažininkai.

Naminiai Reikalai

Ketvirtas "Robotniko" puslapis patiekia eilę straipsnių apie darbą ir prirengiamąjį mokslą visuomenės darbams, mokslinio socializmo pagrindais. Pora atvaizdėlių tokios mokyklos Varšuvoj ir sieninio laikraštuko gaminimo.

Lenkų socialistų ir darbininkų partijos pranešimai: skyrių susirinkimai, mokyklos, jaunimo grupės. Solidarus, vieningas veikimas!

Kaimų ir valsčių pranešimai, apie žemės ir laukų ūkio darbus.

Tarptautinė lyga venerinėms ligoms naikinti laiko suvažiavimą Kopenhagoj. Dalyvauja ir lenkų gydytojai.

Tarpe pažangiųjų lenkų Amerikoj plačiai veikia "Darbininkiška vaikams gelbėti Draugija" ("Robotnicze towarzystwo przyjaciol dzieci"). Siunčia Lenkijon maistą, rūbus, knygas, žaislus. Įsteigė amatų apmokymo mokyklą Lenkijoj, kur mokosi 2,000 mokinių.

Keletas skelbimų, kukliai, bet sklandžiai padarytų, — be jokių Amerikoj būdingų bombastiškų burbulų. Žinoma, niekur čia nerasi tų sieksninių garsinimų, tų didžiulėm raidėm antraščių.

Penktas "Robotniko" puslapis.

(Daugiau bus)

Šypsenos

Tėvas labai didžiuojasi savo sūnaus gabumais ir sako motinai:

"Ar žinai, mano brangioji, kad mūsų sūnus turi mano smegenis."

Motina: "Aišku, kad taip, nes aš tebeturiu savąsias smegenis."

Jaunoje poroj buvo iškilę gana aštrūs ginčai. Po kiek laiko moteriukė prisiglaudė prie savo vyro ir sako: "Mano mylimiausias, neužkietink taip savo širdies prieš mane."

Vyras: "Nebūk kvaila, tu prisiglaudei prie mano cigarečių dėžutės, o ne prie širdies."

Vienam mažam miestelyje žmonės iškilmingai maršuoja gatve. Iš kitur pribuvęs žmogelis klausia vieno ant šaligatvio stovinčio vyro: "Kame dalykas?"

Anas jam atsako: "Tai atžymėjimas ir pagerbimas mūsų miestelio seniausios gyventojos. Jinai jau sulaukė 101 metų."

Svečias: "O, taip, aš ją matau. Bet kas per vienas taip nusiminęs šalia jos eina?"

Anas: "Tai jos žentas. Vargšas, per paskutinius 40 metų moka už jos apdraudą ir nesulaukia mirštant."

Du vyrukai stovi prieš teisėją, kuris jiems sako: "Toks menkas dalykėlis, kodėl gi jūs negalėjote dalyką išspręsti už teismo sienų"...

Vienas iš jų pasiskubino: "Tame ir bėda. Mums už teismo sienų nesusipratimą besprendžiant, užklupo policistas ir suareštavo..."

Vienas mokslininkas kalbėjo apie baisią mūsų gerosios žemės ateitį. Tarp kitko, jis pasakė: "Apskaitoma, kad už beveik septynių dešimtų milijonų metų saulės šviesa išsisems, tuomet ant mūsų žemės viskas sušal, nebepaliks jokios gyvybės, žemė pasidarys vienu milžinišku šalto akmens kamuoliu."

Iš publikos iškilo viena ranka. Pirmininkas sustabdė kalbėtoją ir klausia: "Ko jūs ten norite?"

Atsistojo nusiminęs liguistos išvaizdos žemo ūgio žmogelis ir sako: "Gal aš gerai nenugirdau, už kiek metų, kalbėtojas sakė, šita baisi nelaimė ištiks mūsų žemę?"

Kalbėtojas: "Už apie septyniasdešimts milijonų metų."

Žmogelis garsiai atsidūso: "Dėkui dievui, o aš maniau, kad tik už septynių milijonų metų."

London. — Anglija reikalauja, kad Izraelis pripažintų jai "teises" Liddos lėktuvų aikštėje Palestinoj ir apsaugotų žibalinius anglų įrengimus.

Parašė
Levas Tolstojus

KAZOKAI

Kaukazo Apysaka

Lietuvių kalbon vertė
V. Jocaitis

—6—

1-21-49

(Tąsa)

— Vis vaikus moko, širdele. Rašė šventėms parvyksiąs, — sako chorunžienė.

— Žmogus juk išmintingas; naudingą darbą dirba.

— Žinoma, naudingą.

— O manasis Lukaša kordone, namo vis neleidžia, — sako atėjusioji, nors šeimininkė seniai apie tai žino. Jai reikia pasikalbėti apie savo Lukašą, kurį ji tik dabar išleido į kazokus ir kurį ji norėtų apvesdinti su Marjana, chorunžo dukteria.

— Kordone ir stovi?

— Stovi, močia. Nuo švenčių nebuvo. Andai pasiunčiau per Tomuškiną marškinių. Sako, nieko, vyresnybė girianti. Pas juos, šneka, vėl abrekų ieška. Lukaška, sako, nieko, esąs linksmas.

— Tai ir ačiū dievui, — sako chorunžienė. — Narsuolis jis tikras.

Lukaška narsuolių pramintas už narsumą, kad kazokiuką iš vandens ištraukė. Ir chorunžienė priminė apie tai, norėdama iš savo pusės pasakyti ką nors malonaus Lukaškos motinai.

— Dėkoju dievui, močia, geras sūnus; vyras kaip reik, visi giria, — sako Lukaškos motina. — kad tik apvesdinčiau jį, galėčiau ramiai numirti.

— O ką, bene mergų trūksta stanicoj? — atsako gudri chorunžienė, sukempusiais pirštais rūpestingai užmaudama dangtelį ant degtukų dėžutės.

— Netrūksta, močia, netrūksta, — sako Lukaškos motina ir linksi galva. — Tavoji mergiščia, Marjanka, tai mergina, tokios iš pulko neišrinksi.

Chorunžienė žino apie Lukaškos motinos sumanymą, ir nors Lukaška atrodo jai geras kazokas, ji neįsileidžia į tas kalbas, pirmiausia todėl, kad ji — chorunžo žmona ir turtuolė, o Lukaška — paprasto kazoko sūnus, našlaitis. Antra, todėl, kad ji nenorėtų taip greit skirtis su dukteria. Svarbiausia todėl, kad taip reikalauja mandagumas.

— Žinoma, Marjanka paaugs, taip pat merga bus, — atsako ji santūriai ir kukliai.

— Atsiųsiu piršlius, atsiųsiu, tegu tik sodus nuvalysim, tamstos malonybę prašyti ateisim, — sako Lukaškos motina.

— Iljai Vasiljevičiui nusilenkti ateisim.

— Kas Ilja! — išdidžiai sako chorunžienė: — su manim kalbėtis reikia. Viskam turi būti laikas.

Lukaškos motina iš rūstaus chorunžienės veido mato, kad toliau kalbėti nepatogu, įsidega degtuku skudurą ir atsistodama sako:

—Nepamiršk, močia, atsimink tuos žodžius. Einu, reikią ugnis sukurti, — pridurią ji.

Eidama per gatvę ir mosuodama degančius skuduru ištiestoj rankoj, ji susitinka su Marjanka, kuri ją pasveikina.

"Daili mergina, darbšti mergina, — galvoja ji, žiūrėdama į gražuolę. — Kur jai dar augti! Už vyro metas ir į gerus namus, už vyro, už Lukaškos."

Bobutė Ulitka turi savo rūpesčių, ir ji kaip sėdėjusi tebesėdi ant slenksčio ir apie kažin ką sunkiai galvoja, kol ją pašaukia mergina.

VI

Vyriškiai stanicos gyventojai gyvena karo žygiuose ir kordonuose arba sargybose, kaip kazokai juos vadina. Tas pats narsuolis Lukaška, apie kurį senės kalbėjo stanicoje, prievakariu stovėjo Nižne-Protocko posto sargyboje. Nižne-Protocko postas — prie pat Tereko kranto. Atsirėmęs į bokštelio turėklus, jis prisimerkdamas dairėsi čia tolyn už Tereko, čia žemyn į draugus kazokus, retkarčiais juos užkalbindamas. Saulė jau artėjo prie sniego kalnagubrio, bolavusio virš garbiniuotų debesų. Debesys, banguodami prie jo papėdės, kaupė vis tamsesnius ir tamsesnius šešėlius. Ore liejosi vakaro skaidruma. Iš tankios didelės girios sklido vėsuma, bet ties postu buvo dar karšta. Besikalbančių kazokų balsai skardžiau skambėjo ir laikėsi ore. Rusvas sraunus Terekas ryškiau skyrėsi nuo nejudamų krantų visa savo judančia mase. Jis jau pradėjo slūgti, ir vietomis šlapias smėlis rudavo pakrantėse ir seklumose. Tiesiog priešais kordoną, aname krante, visur buvo tuščia, nyku; tik žemi bekraštiniai nendrynai, lyg kokia dykuma, tęsėsi ligi pat kalnų. Truputį į šoną, žemoj pakrantėj, buvo matyti moliniai nameliai, plokšti stogai ir smailūs piltuvėlio pavidalo čečėnų aūlo kaminai. Žvalios akys kazoko, stovinčio sargybos bokštelyje, sekė, kaip vakariniuose ramaus aūlo dūmuose vaikšto ir triūsia iš tolo matomos čečėnės moterys su savo mėlynais ir raudonais drabužiais.

Nors kazokai kas valandą laukė, kad iš totorių pusės gali persikelti ir pulti abrekai (abreku vadinamas neramus čečėnas, kurs vogimo ar plėšimo tikslais persikelia į rusų pusę), ypač gegužės mėnesy, kai miškas Tereko pakrantėmis toks tankus, kad pėsčiam sunku išlįsti pro jį, o upė taip nusekusi, kad vietomis raitas gali briste perbristi, ir nors prieš porą dienų buvo atvykęs iš pulko vado kazokas su cidulka (cidulka — įsakymas, siunčiamas į postus), kūrioje buvo pasakyta, jog gautomis iš žvalgų žiniomis, aštuoneto vyrų būrys ketinąs persikelti per Tereką ir todėl įsakomas ypatingas atsargumas — kordone ypatingo atsargumo niekas nesilaikė. Kazokai, lyg tai būtų namie, nepabalnoję arklių, neapsiginklavę, kas žuvį gaudė, kas girtavo, kas medžiojo. Tik sargybinio arklys, pabalnotas ir supančiotas, ganėsi pamiškės kryklyne, ir tik sargybinis kazokas buvo su čerkeska, šautuvu ir kardu. Uriadnikas (uriadnikas — žemesnis kazokų viršininkas), aukštas liesas kazokas, nepaprastai ilgu stuomeniu ir mažom rankom bei kojom, sėdėjo vienu atsagstytu bešmetu ant trobos priemūrio ir, kaip tinginiaujantis ir nuobodžiaujantis viršininkas, ramstė savo galvą čia viena, čia antra ranka. Nebejaunas su plačia, jau žilstančia tamsia barzda kazokas, vienais juodu diržu pajuostais marškiniais, gulėjo prie pat vandens ir sutingęs žiūrėjo į vienodai tekantį, pliaukšintį ir užsisukantį Tereką. Kiti, taip pat karščio išvarginti, pusiau išsirengę, kas skalavo baltinius Tereke, kas rezgė apinasrį, kas gulėjo pavirtęs ant žemės, ant karšto pakrantės smėlio, murkdamas dainą. Vienas kazokas, lieso ir juodai įdegusio veido, matyt, girtutėlis, gulėjo kniūbsčias prie vienos namo sienos, kur prieš porą valandų buvo pavėsy, o dabar ją kepino karšti, nuožulnūs saulės spinduliai.

Lukaška, stovėjęs sargybos pylime, buvo aukštas, dailus kazokas, dvidešimties metų amžiaus, labai panašus į motiną. Veidas ir visas jo stotas, nepaisant jaunatvės kampuotumo, reiškė stiprią fizišką ir dvasinę jėgą. Nors jis dar visai neseniai buvo paimtas rikiuotėn, iš plačios jo veido šypsenos ir ramios, savim pasitikinčios laikysenos buvo matyt, kad jis jau yra įgavęs įprastos kazokams ir apskritai nuolat ginklą prie savęs turintiems žmonėms karingos ir kiek išdidžios išvaizdos, kad jis yra kazokas ir žino savo vertę, nežemesnę už tikrąją. Plati čerkeska kai kur buvo suplyšusi, kepurė čečeniškai užlaužta atgal, kelnės nuleistos žemiau kelių. Jo drabužiai nebuvo puošnūs, bet gulėjo taip, kad visiškai priminė tą ypatingą kazokų dabitiškumą, kurs yra ne kas kita, kaip džigito kalnėno pamėgdžiojimas. Tikro džigito visuomet viskas platu, apdriskę, netvarkinga; tiktai ginklai brangūs. Bet apvilktas, pajuostas ir pritaikytas tas apdriskęs drabužis ir ginklas ypatingu, tik jam vienam težinomu būdu, kuris ne kiekvienam įmanomas ir kuris tuojau krinta į akį kazokui arba kalnėnui. Lukaška ir atrodė toks džigitas. Užsikišęs už kardo rankas ir primerkdamas akis, jis vis žiūri į tolimą aūlą. Skyrium jo veido bruožai buvo nedailūs, bet išsyk pažvelgęs į jo kresną sudėjimą, juodbruvą protingą veidą, kiekvienas nenoromis pasakytų: "šaunus vyrukas!"

— Ogi bobų, bobų, kiek pasipylė aūle! — tarė jis skardžiu balsu, lėtai praverdamas šviesius, baltus dantis ir niekam atskirai savo žodžių netaikydamas.

Gulėjęs žemai Nazarka tuojau pakėlė galvą ir pastebėjo:

— Vandens, tur būt, eina.

— Kad taip šūvį paleidus, — tarė šaipydamasis Lukaška, — tai būtų išgąsčio.

(Bus daugiau)

Ką Sako Patys Žydai Apie Lietuviškų Nacių...

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

vokietį bus nudėta šimtas žydų. (Joseph Gar. **Umkum fun der Yidisher Kovne,** 34 pusl.)

Lietuvių, ypatingai partizanų, tarpe pasklido įsitikinimas, kad juo daugiau jie teroruzuos žydus ir juo daugiau jie pralies žydų kraujo, juo daugiau malonių jie gali laukti iš vokiečių ir laimėti iš jų daugiau nuolaidų, neišskiriant ir Lietuvių Tautinės Vyriausybės bei Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo. Šita nuomonė žymiai sustiprino žiaurumus prieš žydus.

Adv. Jokūbas Goldbergas, paleistas po metų laiko iš kalėjimo, kur jis buvo laikomas kaip politinis kalinys, sovietų viešpatavimo metu, buvo vėl sekančią dieną areštuotas su visa savo šeima ir šimtais kitų žydų. Kaip Lietuvos Kariuomenės karininkas, jis vėl buvo tuojau paleistas. Jis kreipėsi į Kauno miesto burmistrą Joną Vileišį, lietuvių demokratų liaudininkų partijos veteraną: "Ar jūs nematote, ką lietuviai daro? Žydai yra lietuvių masiškai žudomi, o jūs — tautos kovotojas — tylite." Burmistras pradėjo atsiprašinėti, aiškindamasis, kad jis nieko negalįs padaryti, ir tuo pačiu laiku pareiškė savo nusistatymą: "Kam aliarmuoti? Mūsų vaikinai kiek pažais, patriukšmaus, gal kuriam laikui pašėls ir liausis..."

Jonas Matulionis, naujai paskelbtosios Lietuvos Vyriausybės finansų ministeris, buvo senas Goldbergo mokyklos laikų draugas. Goldbergas žinojo, kad Matulionis buvo tikintis katalikas, todėl kreipėsi į jį: "Kaip galite jūs, tikintis katalikas, ramiai sėdėti savo įstaigoje, žinodami, kad nekaltų žmonių kraujas liejasi gatvėse? Karo krašte daugiau nebėra, sovietų armijos yra toli, o lietuviai šaudo akių plotu žydus."

Matulionis jam paaiškino: "Vyriausybė turėjo jau specialų posėdį žydų reikalu. Posėdyje pasireiškė trys nuomonės. Kraštutinieji skatina mus, kad mes turėtume dabar atsikratyti žydais visiems laikams — sunaikinti juos iki paskutiniojo. Antroji, kiek nuosaikesnė grupė, nėra nusistačiusi šiuo reikalu, bet jie reikalauja visu balsu, kad žydai turi savo krauju ir prakaitu atpirkti savo nuodėmes ir visas piktybes, kurias jie padarė lietuvių tautos atžvilgiu. Bet mūsų tarpe yra ir trečia grupė, kurios nuomonę ir aš, kaip tikintis katalikas, palaikau. Aš laikau, kad gyvybė žmogui yra Dievo duota, ir tiktai Jisai turi teisę ją atimti. Bet kai dėl bendro gyvenimo su žydais, tai nėra tokios jėgos, kuri mus priverstų. Tegul žydai atskirai gyvena, nuošaliai nuo mūsų. Mes, tikintieji katalikai, visiškai pritariame jūsų segregacijai getuose. (Jacob Goldberg. **Bletlech fun Kovner Eltestnrat** — Kauno Getto žydų Tarybos Vyresniųjų užrašai.)

Tokios diskusijos ministerių kabineto posėdyje pilnai atitiko brutališką nacių politiką ir vadinamasis partizanų "sukilimas" buvo tik paprasčiausias prisijungimas Lietuvos prie nacių Vokietijos karo prieš sąjungininkus ir žydus. Dar daugiau, sukilimo vadų veikla nebuvo nukreipta prieš rusus, bet tiktai prieš žydus.

Pirmomis okupacijos dienomis, kai Wehrmacht (vokiečių kariuomenė) administravo kraštą, vokiečiai nepersekiojo žydų. Priešingai, vokiečių karininkai gynė žydus nuo žmogžudiško lietuvių minios ir partizanų įniršimo. Tuo metu visos žydų žudynės buvo atliktos lietuvių. Visi žydai, kurie krito kelyje bebėgdami ir miestų gatvėse, buvo lietuvių partizanų nužudyti.

Aštuoni šimtai žydų buvo nužudyti birželio 26-27 d. naktį Kaune — Vilijampolėje išimtinai lietuvių, vadovaujant partizanų vadui Klimaičiui. Kitą dieną šešiasdešimt žydų buvo nukankinti mirtinai barbariškiausiu būdu Vytauto prospekte, Kaune. Pirmieji areštai miestuose buvo įvykdyti išimtinai lietuvių partizanų. Taip Kaune lietuviai areštavo apie septynis tūkstančius žydų, elgėsi su jais žvėriškiausiai ir nužudė juos VII forte taip, kad tik sužvėrėjusi vaizduotė galėtų tai aprašyti. Žydų moterų būriai buvo partizanų išniekinti, kai kurios vėliau nukautos. Kelias atvejais jaunos mergaitės buvo išniekintos ir nukankintos drauge su jų motinomis. (Joseph Gar. **Umkum fun der Yidisher Kovne,** 41 pusl.)

Vilniuje ir Šiauliuose pirmieji areštai ir egzekucijos buvo atliktos grynai lietuvių: apie dešimt tūkstančių Vilniuje ir penki tūkstančiai Šiauliuose.

Iš šimto tūkstančių žydų, nužudytų mažesniuose Lietuvos miestuose ir kaimuose, beveik pusė buvo lietuvių nužudyta. Kėdainiuose, pav., vienas iš lietuvių budelių buvo pasmaugtas vieno besipriešinančio žydo masinių žudynių metu. Lietuviai gyventojai surengė šiam budeliui iškilmingas laidotuves ir pastatė paminklą atminti "tautiniam didvyriui."

Lietuviai dalyvavo beveik visose vokiečių vykdomose žudynėse, kaip pagelbininkai. Lietuvis Kaminskas buvo budelio S. A. Obersturmfuehrerio Jordano vyr. pagelbininkas, o majoras Pyragius buvo vyr. lietuvis žudikas Gestapo skyriuje. Lietuvių policijos sargybinis Kauno gete privertė dr. Gerberį atsiklaupti ir bučiuoti budelio batus, o vėliau buvo nukautas. Tokie atsitikimai galėtų būti padauginti tiek ir tiek kartų.

Nėra statistikos davinių, bet pagal atliktą faktų tyrinėjimą galima yra apskaičiuoti, kad mažiausiai pusė Lietuvos žydų buvo nužudyta pačių lietuvių. Ne tiktai lietuviai žydai krito lietuvių aukomis...

Netiesa, kad lietuviai padėjo žydams pirmaisiais vokiečių okupacijos mėnesiais. Tuo metu lietuviai, tikras faktas, svarbiausia vadovavo žydų areštams ir žudymams.

Pirmosios masinės žudynės buvo įvykdytos vien lietuvių, kurie taip karštai pritarė velniškam nacių planui — uždaryti žydus getuose. Suvarymas žydų į getus padėjo naciams išnaikinti žydų ištisas bendruomenes "kuo sėkmingiausiai."

Sunkiaisiais nacių teroro metais nebuvo nė vieno žydo Lietuvoje, kuriam nebūtų tekę be nacių gyvuliškų žiaurumų iškentėti lietuvių daromas piktybes ir užgauliojimus. Žydų liudesio valandoje netikėtai patiko juos dar lietuvių piktvaliavimai ir įžeidinėjimai, kuomet jie tikėjosi, kad jie esą jų draugai.

Ponas Šalna prileidžia, kad "kiek vėliau vokiečiai perėmė jurisdikciją žydų reikalu iš lietuvių rankų" ir kad "vėliau naciai įsteigė savo štabus išnaikinti žydams ir pagrobti jų nuosavybei." Tai reiškia, kitaip tariant, kad iki to laiko žydų žudynės ir jų turto konfiskavimas buvo lietuvių atsakomybe vykdomas.

Lietuviai pakeitė vėliau savo laikyseną, kada jie suprato, kad vokiečiai neturi nė mažiausio noro palikti juos krašto šeimininkais ir kad vokiečių programą, kuri numatė žydų išnaikinimą, numato taip pat ir lietuvių pavergimą. Vokiečiai viešai pareiškė, kad jie yra pasišovę inkorporuoti Lietuvą į reichą, deportuoti inteligenciją, kolonizuoti kaimus, perimti pramonę, palikdami vietiniams gyventojams tarnų ir vergų rolę.

Antra vertus, tuo metu pirmavo jau įsitikinimas, kad vokiečiai negalės karo laimėti. Šis laikysenos pakeitimas pasireiškė didesniu susidomėjimu ir simpatijos pareiškimu kenčiantiems žydams. Tuo pat laiku padaugėjo lietuviškų institucijų skaičius, kurios teikė žydams pagalbą.

Kai tuo pačiu laiku oficialioji lietuvių spauda tebetęsė savo varžybas su vokiečių laikraščiais, skatindama prie žudynių, slaptoji pogrindžio spauda pasmerkė žydų masines žudynes ir perspėjo lietuvius jose nedalyvauti...

New Haven, Conn.

Lietuvių Literatūros Draugijos 32 kuopa laikė susirinkimą 18 d. sausio. Narių atsilankė skaitlingai. Valdyba išdavė raportą iš kuopos pereitų metų veiklos. Gauta naujas narys, kurį gavo E. Miliauskas, tai gerai, su pat pradžia metų. Jeigu visi nariai gautume po naują narį, tai turėtume didelę kuopą.

Nutarta pasveikinti dienraščio Laisvės suvažiavimą su auka $5.

Nutarta pakviesti Dr. J. J. Kaškiaučių į mūsų miestą, kad pasakytų prakalbą sveikatos reikalais. Jau nuo seniai daugelis reikalauja, kad gautume daktarą už kalbėtoją. J. Aleksa apsiėmė susirašyti tuo reikalu su daktaru.

Baigiant 1948 metus turėjome gyvus susirinkimus, kaip LLD, taip ir LDS kuopų. Pasibrėžta gerų darbų nuveikti.

★ ★ ★

Jau žinote, kad karinių reikmenų gaminimo kompanijos perkasi daiktus po $50, kurie verti $500! Juos kraunasi į sandėlius. Tuo pat laiku paleidžia net ir seniai dirbančius darbininkus iš darbo.

Pas mus bedarbių jau yra apsčiai. Darbininkai to ir laukė, nepaisant, ką kalbėjo per radiją turčių reikalus ginanti komentatoriai ir ką rašė komercinė spauda. Numatoma, kad bedarbių bus dar daugiau.

Į mūsų miestą atsikraustė dar viena dirbtuvė, tai American Steel Production. Ji atsikėlė iš Detroito. Pastatyta iš plieno ir stiklo, gražiai atrodo. Kol kas ten dar tik mašinas įrengia. Sakoma, kad bus samdoma iki 1,000 darbininkų.

J. S. K.

Philadelphia, Pa.

Nuo praėjusio spalio mėnesio sunkiai serga Kazimieras Čerkauskas, gyvenąs 2263 Fortieth St., Pennsauken, N. J. Draugai, pasirūpinkime jį aplankyti.

Linkiu jam greitai pasveikti.

T. Z.

Berlin. — Sudužo amerikinis transporto lėktuvas, skraidęs tarp Berlyno ir vakarinės Vokietijos; žuvo 7 žmonės; sužeista keliolika.

LAISVĖS SPAUSTUVĖ

GALI JUMS PATARNAUTI

Laisvės spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus. Draugijoms, bizniams ir asmenims galime atspausdinti viską, kas tik jums yra reikalinga iš spaudos darbų.

Draugijos, kuriom yra reikalingos konstitucijos knygelė, tuojau kreipkitės į Laisvės spaustuvę. Darome vertimus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbas.

Taipgi padarome visokius spaudos darbus draugijų parengimams. Nesivėlinkite su užsakymais. Mažiau rūpesčio iš anksto atlikus savo pareigas.

Popieriaus trūkumo jau nėra, Laisvės spaustuvė gauna visokio popierio, kokio tik reikalinga jūsų spausdinimams. Ką tik turite spausdinimui, kreipkitės į Laisvės spaustuvę.

Laisvės spaustuvėje atliktu darbu būsite patenkinti. Kainos už spaudos darbus Laisvės spaustuvėje yra prieinamos.

Reikalu spaudos darbų rašykite:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

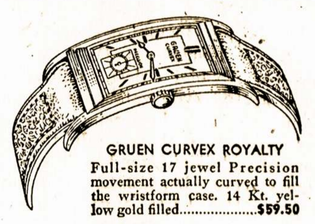

GRUEN CURVEX ROYALTY
Full-size 17 jewel Precision movement actually curved to fill the wristform case. 14 Kt. yellow gold filled.....$59.50

Dėl dailių džiūlerių visokių rūšių, dėl

Po švenčių Nupiginimų

2926

APLANKYKITE ROBERT LIPTON'S
Jewelry Store
Įsteigta 1892

Deimantai, Laikrodžiai, Džiūleriai, Religijiniai Daiktai ir daugybė kitų daiktų perdaug skaitlingų suminėti.

Mūsų krautuvė susideda iš nacionaliai garsinamų išdirbinių.

Kiekvienas pirkinys garantuojamas.
Apsimoka pirkti pas—

LIPTON 701 Grand St., Brooklyn
arti Graham Avenue

PHILADELPHIA, PA.

PO NAUJŲ METŲ

Pradėję naujus metus, visi susirūpino, kaip čia bus, ką pradėsime, ką darysime. Pavieniai žmonės visuomet galvoja, ką turėtų daryti, kad pagerinti ar pagražinti savo būklę. Draugijos, daugiausia, tai daro metiniuose susirinkimuose. Philadelphijoje yra nemažai draugijų, didesnių ir mažesnių. Kaip tai įdomu stebint jų gyvavimą ir pastangas sutverti ką naujesnio. Kartais, kad tik naujesnio, kad ir prastesnio...

Priminsiu keletą vaizdų. Štai metinis susirinkimas Šiaurinės Dalies Liet. Respublikonų Susivienijimo. Pereiti metai buvo gausūs, turtas pakilo veik 11-ka tūkstančių! Draugystė persirito per 40 metų gyvavimo. Pereiti metai davė nariams puikų bankietą veltui, kas atsiėjo pora tūkstančių dolerių su viršum. Valdybai pakėlė algas, visiems patarnautojams suteikė po dovanėlę.

Komitetus perrinko veik vienbalsiai. Pirmininku pasiliko visų gerbiamas ir mylimas P. Plungis, raštininku—F. Tamulis, iždininku — J. Biekša, gaspadorium — W. Stanionis. Tai darbštūs ir įtakingi nariai.

Nauji "sugalvojimai." Nutarė įvykinti bent trijų dienų pokilį kliubo name dėl narių su savo draugėmis ar moterimis, ir dėl social narių. Veltui bus alučio, kiek kas norės, ir užkandžių, na, gal ir su kokia meno programėle. Parinko komisiją, kuri gal suras būdą, kaip padidinti patalpą dėl svečių nedėldieniais. Na, ir tarp kelių sugalvojimų pavedė komisijai rūpintis pritaikyti tinkamų konstitucijos pataisymų, kad bile narys, sulaukęs 60 metų, būtų paliuosuotas nuo visokių mokesčių (narinių duoklių), nepaisant, kad ir būtų pašalpos ištraukęs kad ir virš tūkstančio.

Liet. Tautiškas Pagelbinis Kliubas turi didelę salę ir vėl panešė nedatekliaus veik porą tūkstančių. Čia jau netaip smagūs nariai, net ir tie, kurie priklauso veik visose didžiose draugijose. Čia jau ir pirmininką perrinko. Nauju likosi išrinktas Jonas Sutkaitis, muzikantas... Bet ir kibirkštėlė sužibėjo. Buvo pranešta, kad miręs narys L. Najulis paliko savo testamente įrašęs, kad L. T. P. Kliubas gautų iš jo palikimo $6,000. Tai puikus patrijotas Kliubo.

Liet. Muzikalės Salės Kliubas turėjo gausius pereitus metus: Jų turtas uždėrėjo net virš 10 tūkstančių, nepaisant, kad pataisymų turėjo nemažai. Pirmininkų išrinko antru kartu vienbalsiai J. Balinską, raštininku jau 31-mu kartu—Juozą Ivanauską, iždininku — Ig. Liepą.

Buvo kalbėta, kad reikia kas daryti, kad sustiprinti Dainos Chorą, kuris tik iš vardo laikosi, o meno srityje nieko nedirba.

Atsilankė kaipo delegatas "dvasiškas tėvelis," kad sykiu minėti Lietuvos "nepriklausomybės" dieną. Pasakoja šį-tą apie pabėgėlių gabenimą, bet nieko šiuom sykiu apie tą milijoną dolerių. Nariai kaszin kodėl nedrįso diskusuoti — nei už, nei prieš "tėvelio" aiškinimus. Net ponas J. Grinius šiuom sykiu nedavė sumanymų, kaip gauti pinigų...

Lietuvių Literatūros Draugijos 10 kuopa atlaikė susirinkimą. Čia jau sumanymai, kaip gelbėti progresą — pirmynžangą. Paaukoti vienam, kitam ir dar katram. Kaip čia sukelti kiek pinigų. Knygų leidimas, reikalingas, spaudos rėmimas būtinas, civilių teisių gynimas neapleistinas. Delegatas į Washingtoną dėl civilių teisių gynimo turi važiuoti. Niekur kitur apie tai nekalbėta, o iš čia pasiųsta d. Pettan.

Vakarėlis dėl sušelpimo sergančios draugės, kuriai reikės dar operaciją daryti, turi būti pasekmingas. Moterų komisija darbuojasi. Tas atsibus nedėlioje, 30 d. sausio, kaip 5 val. vakare, 735 Fairmount Ave. Labai, labai svarbu visiems būti.

Štai Lyros Choras irgi rengiasi prie pokilio, tai 20 d. vasario, ten pat 735 Fairmount Ave. Jis ir palinksminti žada. Jis pildys dalį programos tarptautiniam parengime, tai Pennsylvanijos Universiteto Auditorijoj, 34 ir Spruce St.; tai atsibus 11 d. vasario. Ten irgi verta atsilankyti ir pamatyti daug ką svarbaus.

Neužilgo vėl Lyros Choras važiuos į Valley Forge Veterans Hospital. Tai jau kelintu kartu važiuoja. Ten randasi nemažai karo invalidų. Juos palinksminti—labai garbingas darbas, o tą Lyros Choras varde lietuvių visuomet atlieka.

Kiek tai turime svarbių dalykų! Turime ir liūdnų. Štai pasimirė mūs gero spaudos rėmėjo Juozo Kižausko moteris Adelija Kižauskienė. Mirė 7 d. sausio. Gaila, netekom geros rėmėjos!...

Dar vis labai sunkiai serga mūs veteranas Jonas Masionis. Jau virš metų laiko serga. Reikalinga jį aplankyti, pasikalbėti su juom. Jo gyvenimo vieta — 3017 South 79th Street. **D. Beržas.**

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kp. rengia bankietėlį, 30 d. sausio, 5 v. v., 735 Fairmount Ave. Labdarybės reikale. Tai yra sušelpimui sergančios draugės. Vakarienė bus labai puiki ir nelabai brangi. Kviečiame visus prijautėjus labdarybei būti laiku — atėję sužinosite visas smulkmenas. — Komisija. (21-22)

TELEPHONE STAGG 2-5043

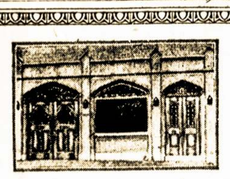

RES. TEL. HY. 7-3631

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių Direktorius

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gal atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Laisvės Bankietas Šį Sekmadienį

(Tąsa nuo 2 puslapio)

Kai kurios aukos buvo duotos kaipo vyro ir žmonos, bet dėl sutrumpinimo nepažymėjau. Ačiu visiems už aukas. Draugiškai, J. K. Alvinas, Los Angeles, Calif."

"Mes, LDS 60 kp. nariai, sveikiname Laisvės Bendrovės suvažiavimo dalyvius, linkime pravesti gerus ir naudingus tarimus, kad mūsų spauda ir ant toliau rodytų kelią į geresnę ir šviesesnę ateitį darbo žmonėms. Čia randate auką $5. Draugiškai, A. Krutulienė, Plymouth, Pa."

Nuo pavienių ir org. gauta:

LDS 3-čia Apskritis (per J. Jordan)	$25.00
Mykolas Panelis, Bayonne, N. J.	10.00
Pranas Jočionis, Dearborn, Mich.	10.00
Jonas Nutauta, Brooklyn, N. Y.	5.00
Aleks. ir Domicelė Veličkai, B'klyn, N. Y.	5.00
K. Tamošiūnas, New York City, N. Y.	2.00
E. Mulokiutė, Philadelphia, Pa.	2.00
V. Venskūnas, Richmond Hill, N. Y.	1.00
P. Šidlauskas, Roxbury, Mass.	1.00
S. Umbrasas, West Linn, Oregon	1.00

Anksčiau gavome aukų $424.05. Dabar gauta $109.00. Viso iki šiol gauta $533.05.

Gražūs pasveikinimai ir gausios dovanos. Puiku, kad visuomenė taip gerai įvertina savo dienraštį.

Mūsų dienraščio finansinė padėtis bloga. Tačiaus visi subruzdę į darbą turėsime apginti savo dienraštį nuo infliacijos.

Mūsų darbas tokis: ruošti dienraščio paramai parengimus, rinkti aukas, o vyriausia darbuotis gavimui mūsų skaitytojų per ištisus metus.

Mūsų finansinės paramos teikimo darbas nesibaigia su šiuom suvažiavimu. Jis turi testis ir labiau koncentruotis ant aukščiau minėtų šaltinių tiekimui dienraščiui finansinės paramos. Plati finansinė parama bus tol reikalinga, kol infliacija siautės.

Dėkojame už gausią paramą prieteliams, kurių vardai aukščiau sužymėti ir laukiame daugiau atsiliepimų suvažiavimo proga.

Laisvės Administracija.

PRANEŠIMAI

NEW HAVEN, CONN.

Sekmadienį, sausio 30 d., įvyks Lenino Memorial susirinkimas, 3 v. dieną, Ukrainų salėje, 222 Lafayette St. Programoje dalyvaus Žydų Choras; Ukrainų Šokikų Grupė; filma "Kova už Rusiją" ir patraukiantis dalykas — istoriška kalba įvykių per praėjusius 25 metus. Taip, kaip matote Daily Worker laikraštyje su dainomis. Kalbės Abner W. Berry, rašytojas nuo Worker štabo. Jis kalbės apie dabartinį Dvylikos Teismą. Kviečiame visus dalyvauti.

MONTELLO, MASS.

Montello Teatrališkas Ratelis rengia teatrą "Fifty-Fifty" — po vaidinimo bus koncertas ir šokiai. Įvyks sausio 29 d., Liet. Taut. Namo apatinėj salėje, kampas No. Main ir Vine Sts. Pradžia 7:30 v. vak. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. — Komisija. (22-23)

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks vasario 6 d., 15-17 Ann St., Harrisone. Pradžia 2:30 val. dieną. Malonėkite dalyvauti visi, taip pat užsimokėkite duokles už šiuos metus, kaip mūsų kuopa stovėtų garbės eilėje. — V. Z. (21-22)

LINDEN, N. J.

Piliečių Klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 28 d. 340 Mitchell Ave. Rinksime naują valdybą 1949 m. Po susirinkimo bus užkandžių ir įsigerti. Moterys prigulinčios prie Piliečių Klubo, atsiveskite savo vyrus, vyrai atsiveskite savo moteris, linksmai praleisime vakarą. — M. Prakop. (21-22)

BALTIMORE, MD.

LDS 48 kp. rengia vakarienę, sausio 29 d., Liet. salėje, 851 Hollins St. Pradžia 7 v. v. Šokiai 8:30 val. vak. W. Atremba gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės įsigyti tikietus iš anksto. Rengėjai užtikrina, kad atėję būsite užganėdinti. Vakarienės tikietas $2.75; šokiams 75c. Taksai įskaityti. — Rengėjai. (21-22)

NEWARK, N. J.

Misteriškas Vakaras ir Šokiai. Rengia Sietyno Choras, sausio 29 d., 7:30 v. v. Liet. salėje, 180 New York Ave. Įžanga $1.25. Programe dalyvauja: Vito Dvareckas, Frances La Falce, Šokikų grupė, Sietyno duetai, Ensamblis ir pats choras, vadovybėje Walter Žuko. Po programos šokiai. — Kviečia choras. (21-22)

DETROIT, MICH.

Visiems Detroit ir Apylinkės Lietuviams. Sekmadienį, 30 d. sausio, 2 v. dieną, Draugijų salėje, įvyks Progresyvės Partijos Lietuvių Klubo susirinkimas. Nariai, ir kiti, kurie dar nesate nariais, ar nedalyvavote Progr. Partijoje, esate kviečiami dalyvauti. Kalbės buvęs Senatorius Stanley Nowak ir Progr. Part. Mich. Valst. Pildančiojo Komiteto narys J. Rosen.

Nepamirškite — 2 val. dieną, Draugijų salėje, 4097 Porter. Užkviečia J. Gugas, rašt. (21-22)

PAJIEŠKOJIMAI

Motina pajieško savo dviejų dukterų, Annie ir Helen Norkis. Pageidaujama, kad juodvi tuoj susisiektų su motina, kurios pavardė dabar yra Mrs. Suszok. Adresas: 176 Franklin Ave., Aliquippa, Pa.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., B'way Line
Tel. GLenmore 5-6191

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

Vancouver, Canada

Lietuvių Literatūros Draugijos 126 kuopos vakaruškos sausio 8 dieną praėjo gerai. Svečiai, seni ir jauni, linksminosi grojant trims naujai atvykusiems lietuviams, o jiem per kelis kartus padėjo su smuika senas mūs draugas ir rėmėjas S. Kubilskis. Susidarė puikus orkestras.

Susitikus su pažįstamais, teko sužinoti ir keletą nemalonių žinių: sausio 4 dieną mirė St. Paul's ligoninėj Ralph Strazdas, sulaukęs 59 metų amžiaus, kilęs iš Anykščių. Kur ir kokie giminės liko, gal teks sužinoti vėliau. Sako, būk palikęs kiek sutaupų, gal giminės galėtų atsiimti.

Keletas mūsų rėmėjų ir pažįstamų yra nelaimių ir ligų paliesti. Draugas A. Šumauskas susižeidė koją, J. Mundeikai nulaužė koją miške jau gana seniai, o, sako, negali, pakol kas, kaulų sugydyti ir tįsk. F. Statkui darė operaciją ant gerklės, tai ir jo šokikų tarpe nesimatė.

Linkiu visiems ligoniams greitai pasveikti.

Sekmadienį, sausio 9 dieną, įvyko kuopos susirinkimas, kuriame skaitlingai dalyvavo nariai ir keletas svečių, kurių tarpe buvo ir Gerry Kennedy, vienas iš Kanados jaunuolių delegatų, neseniai grįžusių iš Europos.

Jis vaizdžiai papasakojo, kaip vakarų Europoj Maršalo planas trukdo atstatymo darbą, kuomet rytinėse šalyse žmonės, be Amerikos dolerių, greitai stato naują gyvenimą iš griuvėsių.

Ten, sakė jis, darbo yra visiems. Žmonės paruošė planą, kas jiems reikia atlikti, ir dirba visi. Kuo greičiau užbaigs, tuo visiems bus lengviau, o mes čia, turtingiausioj Kanados provincijoj, nesurandame, kaip ir kur pragyvenimą pasidaryti. Turėsime ir mes išmokti planuoti, kad daryt sau, o ne kitiems.

Jaunas kalbėtojas visiems labai patiko, tad buvo nutarta, kad ir ant ateinančių susirinkimų pakviesti svečių, kurie nušviestų mus liečiančius klausimus. **A. G.**

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

Skaitau Vilnyje, kad mūsų draugai čikagiečiai smarkiai renka pasveikinimus dienraščio Laisvės Bendrovės suvažiavimui. Jei neklystu, jie jau baigia varytis iki trejeto šimtų dolerių.

Čikagiečiai turi savo dienraštį, bet jie niekuomet nepamiršta ir Laisvės. Aišku, kad mes pasistengsime jiems atsilyginti tuo patim, kai jie gegužės mėnesį turės savo dienraščio bendrovės šėrininkų suvažiavimą.

★ ★ ★

Šios savaitės pabaiga mums bus labai svarbi ir "triukšminga." Šeštadienį bus Lietuvių Namo Korporacijos šėrininkų suvažiavimas, o sekmadienį Laisvės Bendrovės. Abudu suvažiavimai svarbūs ir abiejuose reikia dalyvauti.

New York. — Užšoko ant šaligatvio autom o b i l i s Bronxe; užmušė 2 moteris.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt.
Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

TUOJAU ĮSIGYKITE
VILNIES KALENDORIŲ
1949 METŲ
Tai nepaprastai turininga įvairiomis informacijomis knyga.
224 Puslapių, Kaina 50c.
Gaunamas dienraščio Laisvės knygyne. Ant pareikalavimo pasiunčiame ir į kitus miestus. Persiuntimą apmokame.
Mokestį 50c. galite prisiųsti Jungtinių Valstijų pašto ženklais (Postal Stamps) nedidesnėm kaip po 10c. ar 5c.
Prašome adresuoti:
LAISVĖ, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Matthew BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.
Tel. MArket 1-5172

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Darbietis Neprileido Atstumti Davis'ą nuo Veiklos Taryboje

Miesto Taryboje iškilusi rezoliucija, siūlanti "atleisti" komunistą kaunsilmaną Benjamin Davis nuo veiklos ir dalyvumo Miesto Tarybos posėdžiuose visam "eretikų teismo laikotarpiui tapo pasiųsta į Taisyklių Komitetą darbiečiui Eugene P. Connolly užprotestavus prieš ją.

Einant tarybos taisyklėmis, užtenka vieno balso sulaikymui rezoliucijos nuo priėmimo tuojau, turi eiti į tą komitetą. Gi tas komitetas, pagal savo nuožiūrą, gali išlaikyti tą rezoliuciją neraportavęs tarybai taip ilgai, kaip ilgai jam patinka.

Kaip ilgai komitetas laikys šią rezoliuciją, priklausys nuo to, kiek protestų susilauks Miesto Taryba dėl bandymo atstumti kaunsilmaną Davis. Tikimasi, komitetas tą piktą rezoliuciją raportuos greit.

Geras, velionies Cacchionės pasiūlytas - įteiktas liaudies naudai rezoliucijas komitetas išlaikydavo mažiausia ligi to laiko, kol demokratai pagamindavo savo rezoliuciją tuo pačiu klausimu. O jei demokratai nenorėdavo to klausimo keltĩ, tuomet Cacchionės rezoliuciją išlaikydavo lig galo tos tarybos ir taip ji pražūdavo nesvarstyta. T—as.

London. — Anglija prašo iš Amerikos 150 iki 180 didžiausių bombanešių, "lekiančiųjų tvirtovių," Marshallo plano sąskaiton.

Dalyvaukite Suvažiavimuose

Didžiųjų Amerikos lietuvių visuomeniškų įstaigų suvažiavimai įvyks gale šios savaitės Richmond Hill, N. Y., kuris randasi rytiniame gale Brooklyno. Jie abu posėdžiaus gražiojoje Liberty Auditorijoje. Abiejuose turėtų dalyvauti bent šimtai dalininkų-šėrininkų, nes abi įstaigos savo šėrininkus rokuoja tūkstančiais.

LIETUVIŲ NAMO B-VĖS

Suvažiavimas įvyks šį šeštadienį, sausio 29-tą. Pradžia 1 val. dieną. Baigsis tą patį vakarą ar prievakarį, priklausys nuo to, kaip sklandžiai eisis darbas ir kiek to darbo bus.

DIENRAŠČIO LAISVĖS

Suvažiavimas įvyks sausio 30-tą, sekmadienį. Prasidės 10 valandą ryto, baigsis pirm bankieto (kuris turi prasidėti 6 valandą) ir šokiais po bankieto.

Šokiai tęsis per visą vakarą, nes bankietas bus didžiojoje gimnastų salėje, tad šokėjai galės auditorijoje linksmintis netrukdomi.

Laisvės suvažiavimuose yra kviečiami dalyvauti visi geri dienraščio prieteliai, nors jie būtų ir ne šėrininkai. Svečiams yra patogi galerija. Iš jos svečiai gali girdėti ir matyti visą suvažiavimo eigą, tik nebalsuoja.

Visi dienraščio prieteliai taipgi kviečiami dalyvauti bankiete ir įsigyti tikietus iš anksto. Kaina $3. Vakarienė bus kalakutienos, dešrų, hamės, sočiai alaus prie valgio.

KELRODIS

Iš bile kur važiuodami klauskite kelio į **Richmond Hill** (nepamirškite pasakyti abu žodžius, nes didmiesčio ribose yra du Richmondai — vienas su Hill, kitas be jo, vienas nuo kito priešingose dalyse miesto).

Liberty Auditorija randasi kampas 110th St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill.

TRAUKINIAIS

BMT Jamaica linija iki 111th St. stoties. Eiti 111-ta gatve du ilgoki blokai.

Independent Jamaica linija iki Union Turnpike-Kew Gardens stoties. Ten imti Q-37 busą iki Atlantic Ave. Kitoje pusėje Atlantic Ave. bus auditorija.

Hudson Tubes Derybos Tebesitęsia

Sausio 25-tos vakarą, išvakarėse žadėto pradėti Hudson Tubes darbininkų streiko, unijos ir firmų atstovai vis dar tebebuvo susirinkę su federaliu tarpininku Ross A. Foran bandyme susitarti be streiko. Buvo manoma, kad jeigu dar nebus susitarta tą dieną, bus pratestos derybos toliau.

Įdomios Žinios iš Teismo ir Apie Jį

Angliškas darbininkų dienraštis Daily Worker, jo trečiadienio laida, vėl pilnas įdomių dalykų apie rinkimą džiūrės Pietinio New Yorko Distrikte. Joks kitas laikraštis tų informacijų nepadavė. Teko matyti, kad ir lietuviai tą laikraštį užrašinėja, norėdami apteikti visuomenę pilnomis informacijomis.

Mokytojai, Darbiečiai Kritikavo Paskyras Mokykloms

Mokytojų, Amerikos Darbo Partijos, ir eilės kitų organizacijų atstovai reikalauja, kad gubernatorius Dewey pasakytų, kiek jis iš priedinio $40,000,000 paskyrų fondo numato tikrajai, paprasčiausiai pagalbai mokykloms.

Darbiečiai ir CIO Mokytojų Unija reiškia baimės, kad stambios sumos bus panaudotos specifiškai parinktiesiems punktams, o liaudies mokyklos ir tūlų distriktų visos mokyklos bus "paliktos badauti" ir kad tuomi bus "pažeista mūsų švietimo sistema."

Surūgęs Išskrido Nacių Pianistas

Gi mums, anot tos patarlės — boba iš ratų, ratams lengviau.

Išskrendantį vokiečių pianistą Walter Gieseking reporteriai visgi teikėsi susitikti LaGuardia lėktuvų stotyje. Jis buvo piktas.

—Ko toks surūgęs, pyksti neišsivežąs Amerikos dolerių? — paklausė tūlas reporteris. Pianistas dar pikčiau, su pasididžiavimu atšovė, kad jis dolerių galįs gauti pakankamai ir Europoje. Esą, jis užsigavęs, jog:

—Pirmu kartu mano gyvenime pasielgta ne taip, kaip turima elgtis su artistu. Su manimi čia apsiėjo rupiai.

Gi newyorkiečiai mano, kad su tokiu reikėjo apsieiti dar rupiau, kad jo pikietavimas, paskelbimas, kuo jis yra, dar nėra pilnu atpildu už jo serenadas naciams, kuomet tie milijonais žudė žmones. Tai nebuvo artistiškumas. Toleravimas tokio išsigimimo būtų didžiu paniekinimu tikrųjų artistų, kurie būdami menininkais sykiu tebepasilieka žmonėmis, sako newyorkiečiai.

Mokyklų pečkurių streikas, turėjęs prasidėti sausio 17-tą, dar kartą atidėtas iki sausio 31-mos. Miestavieji Darbo Santykių Divizijos viršininkai bandysią su darbininkais susitarti.

Leonas Prūseika Atvyks į Suvažiavimus

Leonas Prūseika

Lietuvių liaudies dienraščio vidurvakarinėse valstijose redaktorius Leonas Prūseika, Vilnies ir Laisvės dienraščių vienas iš vyriausių vajininkų, atvyksta į didžiuosius suvažiavimus, įvyksiančius Richmond Hill (Brooklyno priemiestyje) gale šios savaitės.

Leonas Prūseika yra Lietuvių Namo Bendrovės šėrininku ir atsiveža visą glėbį balsų proxėmis, jam patikėtų chicagiečių ir apylinkės šėrininkų. Jis juos atstovaus Lietuvių Namo Bendrovės suvažiavime šeštadienį, 29-tą. Suvažiavimas įvyks savame name—Liberty Auditorijoje.

Sekamą dieną, 30-tą, Leonas Prūseika dalyvaus dienraščio Laisvės suvažiavime (toje pat auditorijoje) kaipo šėrininkas ir kaipo chicagiečių atstovas.

Dirbęs ilgus metus Laisvės redakcijoje, dabar dirbąs Vilniai, Prūseika tačiau ištesi tebepasilaikyti ir Laisvės didžiuoju patrijotu. Kaipgi kitaip išaiškinsi faktą, kad būdamas Vilnies vajininku, jis baigė antruoju Laisvės vajininku ką tik pasibaigusiame Laisvės užrašinėtojų konteste.

Dabar jis atvyksta vežinas stambia chicagiečių ir apylinkės lietuvių dovana pasveikinti Laisvės suvažiavimą. Su juo kooperavo grupė kitų draugų, tačiau niekam nepaslaptis, jog patsai Leonas Prūseika suko didelę dalį to rato. Tokią dvigubą patrijotizmo mūsų spaudai pajėgą turi gal būt tik jis vienas iš didelio būrio labai ryžtingų ir pajėgių mūsų spaudos skleidėjų, rėmėjų, bendradarbių.

Su draugu Leonu Prūseika turės progos pasimatyti visi atvykstantieji į bankietą, kuris įvyks tuojau po Laisvės suvažiavimo, sausio 30-tą, 6 valandą.

Auditorijos Restorante

Šėrininkai, delegatai, svečiai iš kitur, o taip pat ir brooklyniečiai bus pasitikti su karštais pietumis pietų laiku, pradedant 12 valanda abiemis suvažiavimų dienomis, sausio 29-tą ir 30-tą. Abiemis dienomis bus pasirinkimas gerų valgių pietums.

Gaisre Sudegė Dvi Moterys

Iškilus gaisrui trijų aukštų apartmentiniame name, 4405 New Utrecht Ave., Brooklyne, vėlai pirmadienio vakarą, mirė 2 moterys. Kokiose sąlygose ir kaip gaisras prasidėjo, gaisragesiai negalėjo nustatyti, nes pastato beliko tik sienos.

Vienos moteriškės nepažįstamai apdegęs kūnas atrastas viršutinio aukšto koridoriuje. O kita, Mrs. Irene Grillo, 48 metų, rasta persvirusi per palangę, prie gaisrinių laiptų, kuriais, matomai, bandė gelbėtis. Jos duktė, 21 metų, išsigelbėjo, bet apdegusi. Iš žemesniojo aukšto gyventojai išsigelbėjo sveiki.

Susidūrus taksikui su sunkvežimiu New Yorke sužeista taksike važiavusi Mrs. Margaret Hopkins.

Farmeriams Vėl Nukirto Pieno Kainas

New Yorko turgaviečių administratorius G. J. Blanford skelbia, kad pradedant vasario 1-ma miestui pristatantieji pieną farmeriai gaus po puse cento mažiau už kvortą pieno.

Šis jau antrasis nukirtimas farmeriams pieno kainų, viso po pusantro cento nuo kvortos pradžioje šių metų.

Tyrinėjimų komisionierius John M. Murtagh dėl to savo pastaboje sako, jog nukirtimas farmeriams kainų šiek tiek pagelbsti pieno padėčiai mieste. "Tačiau visai padėties nepataiso iki Borden, Sheffield ir Dairymen's League nenuleis savo kainas po 3 centus nuo kvortos. Stambusis prekiautojas pienu, ne farmerys yra atsakomingas už aukštas pieno kainas. Tyrinėsiu tol, kol tą prekiautojų monopoliją sutrikdysiu."

Pakvietimas

BROOKLYN, N. Y.

Kviečiame į gyvanašlių, našlių, merginų ir senbernių bankietą, šeštadienį, sausio 29 d. Liet. Am. Piliečių Klube, 280 Union Avenue, Brooklyne. Pradžia 7:30 v. v. Tikietas $3 asmeniui. (21-22)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Sveikatos Kultūros Klubo svarbus susirinkimas įvyks sausio 27 d., 8 v. v. Laisvės salėje, 419 Lorimer St. Nariai būtinai dalyvaukite nes bus svarbi prelekcija apie maistą. — J. W. Thomson, pirm. (21-22)

GYDYTOJAS
S. S. Locket, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S ÚP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

Dienraščio Laisvės Metinis
BANKIETAS
Butinai iš anksto įsigykite Bankieto bilietus.
Laikas trumpas. Bankietas įvyks Sekmadienį
Sausio 30 - Jan. 30th
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y.
Bus duodama INDIKŲ - TURKEY vakarienė.
Taipgi ir alaus bus užtenkamai visiems.
Vakarienei ir šokiam Bilietas $3.00.
Visi žinote kaip svarbu yra iš anksto įsigyti bilietus, nes reikia žinoti ant kiek žmonių gaminti vakarienę. Vakarienė bus duodama GYMNASIUM SALĖJE, kur kartu gali vakarieniauti 700 asmenų. O Auditorijoje šokiai tęsis be pertraukos.
George Kazakevičiaus Orkestra
Gros šokiams lietuviškus ir amerikoniškus kavalkus.
VIEN ŠOKIAMS ĮŽANGA 75 c.
(valdžios taksai įskaityti)

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
32 Ten Eyck St.
Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums Per Albiną Stripinį
Permanent Waves
$7.50 UP
Swirl Cut $1

for difficult, resistant, for bleached for dyed ... or baby fine ... hard-to-wave hair ...
AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos ... užeiti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisymą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiuom stebinančiu darbu, šaltu garbanevimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams švelnią, naturalę išvaizdą ... blizgantį malonumą, kuris sukelia komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkui geros sveikatos, puošniu sutaisymu plaukų ant galvos.

Garbanevimas tiks kiekvienai plaukų spalvai, sudėčiai ir ypatybei. Atatinka visokiam amžiui ... priimtina kiekvienam plaukų stiliui. Ir tatai būna patogus šukom ir šepečiui, jūs galite susitaisyti daugeliu skirtingų būdų.

Fashion Center Hairdressers 240 Grand Street Brooklyn, N. Y.
For Appointment Call EVergreen 4-2525
Mon. Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.